КУМУШ ТОЛА ХИРМОНИ ТЎЛДИ

Республикамиз она-Ватанга 16.500 тонна пилла топширди * План ўтган йилдагидан 18 кун илгари бажарилди ва ҳар қути уруғ ҳисобига ҳосил бир йилда 5 килограмм ошди * Ўзбекистон давлатга пландан ташқари яна камида 600 тонна пилла етказиб беради.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 135 (13.091). 12 июнь 1965 йил ШАНБА Баҳоси 2 тийин.

КАРВОН МАНЗИЛГА ЕТДИ

«Оқ олтин» ватани деб донг таратган серқуёш республикамизнинг катта пилла карвони ҳам кеча манзилга етди. Республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини оғишмай амалга ошираётганликларини амалда исботладилар. Пилла тайёрлаш давлат плани ўтган йилдагига нисбатан 18 кун илгари муваффақиятли бажарилди. Мамлакат «кумуш тола» хирмонига 16,5 минг тонна ўзбек пилласи тўкилди. Ҳар қути қурт уруғи ҳисобига 54,5 килограммдан сифатли пилла топширилди.

Республикамиз пиллачилари қўлга киритган ютуқларга ўз-ўзидан эришилмади, албатта. Даставвал, қурт уруғи очиришга жуда катта эътибор берилди. Тошкент, Бухоро, Ленинск, 2-Фарғона уруғ заводлари, Фарғона навли уруғлар етиштириш станцияси фойдаланишга топширилди. Шу йилнинг ўзида республикамизга 200 дан ортиқроқ механик йўл билан конвейер усулда пилла қуритадиган агрегатлар келтирилди ва уларнинг бир қисми ишга туширилди. Шу билан бирга, ипак қурти парвариши намунали уюштирилди, етарли миқдорда қуртхоналар тайёрланди ва ускуналанди. Ипак қурти озуқа базаси мустаҳкамланди. Пиллачилар ўртасида жуда катта сиёсий ва ташкилий ишлар олиб борилди.

Баҳорда об-ҳавонинг анча ноқулай келганлигига, сувнинг кам бўлганлигига қарамасдан кўпгина областлар, районлар ва хўжаликлар баҳорги қурт боқишнинг ўзидаёқ пилла тайёрлаш планларини муваффақиятли равишда бажардилар. Бунинг эвазига аввалги йиллардагига қараганда кўпроқ даромад олдилар.

Бухоро областининг меҳнаткашлари пилла тайёрлаш йиллик планининг муддатидан анча илгари бажарилганлиги тўғрисида республикамизда биринчи бўлиб рапорт беришди. Улар пландаги 2000 тонна ўрнига 9 июнга қадар 2102 тонна «кумуш тола» топшириб, планни 105,1 процентга етказдилар.

Республикамиз пилла хирмонига Фарғона области меҳнаткашларининг қўшган ҳиссаси каттадир. Область ипакчилик бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Б. А. Ежков) партия ташкилотларининг бевосита раҳбарлиги ва ёрдамига таяниб, совет, хўжалик ҳамда комсомол ташкилотларининг актив иштироки туфайли ипак қуртларининг юқори агротехника қоидалари асосида жадал усулда парваришн қилинишини таъмин этди. Натижада 10 июнга қадар давлатга 4200 тонна пилла етказиб берилди. Бу, ўтган йили худди шу вақтда топширилганига қараганда 480 тонна кўпдир. Фарғоналиклар яна 300 тонна пилла топшириш юзасидан олган мажбуриятларини ҳам бажардилар.

Андижон области пиллачиларининг улкан муваффақияти ҳам мақтовга лойиқдир. Область хўжаликлари кечаги кунга қадар 4262 тонна юқори сифатли пилла топшириб, илғорлар сафида боряптилар.

Сурхондарё, Хоразм ва Сирдарё областларининг меҳнаткашлари ҳам етти йилликнинг сўнгги, ҳал қилувчи босқичида пилла тайёрлаш ва давлатга топшириш планларини муваффақиятли адо этдилар.

Ўзбекистон ССРда пилла тайёрлаш планининг муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида гап кетганда, энг илғор ва пешқадам районлар, хўжаликлар, звенолар номини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Бу ўринда Охунбобоев райони пиллачиларининг иши айниқса ибратлидир. Район хўжаликлари 12035 қути қурт уруғи боқиб, унинг ҳар қутисидан 64 килограммдан юқори сифатли пилла топширдилар ва йиллик планни 122 процент адо этдилар. Поп районининг пиллачилари ҳам йиллик топшириқни 112 процент бажаришди. Янгиқўрғон райони ҳар қути қурт уруғидан 63 килограммдан, Наманган райони 60 килограммдан, Ромитан райони 56 килограммдан пилла топширди.

Ўзбекистон районидаги «Ўзбекистон» колхози пиллачилари республика бўйича рекорд кўрсаткичга эришдилар. Улар ҳар қути қурт уруғи ҳисобига 86 килограммдан пилла етиштириб, давлатга сотдилар. Фарғона область Киров районидаги Киров номли совхоз ҳар қути уруғдан 79 килограммдан, Чуст районидаги «Қўқимбой» совхози ҳар қутисидан 78 килограммдан, Олтиариқ районидаги Ленин номли колхоз ҳар қутисидан 75 килограммдан, Бухоро районидаги Фрунзе номли колхоз ҳар қутисидан 75 килограммдан, Нарпай районидаги Юхунбобоев номли колхоз ҳар қутисидан 72 килограммдан сифатли пилла топширишга муваффақ бўлдилар.

Ипак қурти парваришини Давлат мукофоти лауреатлари Ҳурмат Тешаева ва Олияхон Султонова ўртоқларнинг методи асосида жадал усулда парвариш қилган кўпгина пиллачилик звеноларининг бошлиқлари бундан ҳам юқори марраларни эгалладилар. Бухоро область, Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхозининг аъзоси ўртоқ С. Шодиева уч қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 121 килограммдан юқори сифатли пилла териб олди. Ромитан районидаги Ленин номли колхознинг моҳир пиллачиси, Давлат мукофоти лауреати Ҳурмат Тешаева ҳар қути ҳисобига 105 килограммдан пилла топширди.

Ленинград районидаги Ленин номли колхоз пиллачилик звеносининг бошлиғи А. Назарова, Андижон районидаги Калинин номли колхоздан Э. Йўлбарсова, Нарпай районидаги Охунбобоев номли колхоздан Т. Қаландарова каби моҳир пиллачилар ҳар қути уруғдан 110-120 килограммга етказиб сифатли пилла топширдилар.

Республикамизда пиллачилик истиқболи жуда катта. Яқин орада Самарқанд, Қарши ва Навоий шаҳарларида уруғ заводлари, Урганч ҳамда Андижонда навли пилла уруғлари етиштириш станциялари қурилишига киришилади. 1970 йилга қадар республикамизда навли пилла етиштирадиган 8 та совхоз ташкил этилади.

Республикамиз хўжаликларида пилла териш ва давлатга топшириш қизғин давом этаётган шу кеча-кундузда биз ўз имкониятларимизни яна бир марта ҳисоблаб чиқдик. Мамлакатимиз «кумуш тола» хирмонига пландан ташқари яна 600 тоннадан зиёдроқ пилла тўкишга аҳд-паймон қилдик.

М. ҲАСАНОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ипакчилик бош бошқармасининг бошлиғи.

ЖИЗЗАХ районининг кўпгина илғор пиллачилари ҳар қути уруғдан 100-120 килограммдан пилла териб олдилар. «Москва» колхозининг миришкор пиллачиси Анзират Зуҳурова шуларнинг биридир. У, бир ярим қути уруғ тутиб, давлатга 180 килограмм аъло сифатли пилла топширди. Суратда: ўртоқ Анзират Зуҳурова. А. Горокрик фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

НОВАТОРЛАР САФИ КЕНГАЯВЕРСИН

Қалбим қувончдан жўш уряпти. Республикамиз пилла тайёрлаш планини бажарди. Бу — давлат омборлари ғоят қимматли хом ашёга тўлиб-тошди, демакдир. Бунга минглаб, ўн минглаб ҳамкасбларимизнинг фидокорона меҳнати, пешана тери, ақлу идроки билан эришилди. Бу билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Биз новатор-пиллачиларнинг дастлабки авлодига мансуб кишилармиз. Шуни ифтихор билан қайд этиб ўтиш кераки, ипак қурти боқишдаги биз бошлаб берган тезкорлик методи ҳамма ерда кенг қулоч ёзди ва ғоят яхши самара берди. Эндиликда республикамизнинг қайси колхоз ёки совхозига борманг, ипак қурти илғор агротехника усулида тезкорлик билан парваришланаётганини кўрасиз. Чиндан ҳам жойлардаги неча юзлаб, минглаб шогирдларимиз ипак қурти боқишда синовдан яхши ўтган методларга амал қилиб, энг яхши кўрсаткичларга эришаётирлар.

Мен бу йил 3 қути ипак қурти тутган эдим. Уни агротехника қоидаларига кўра меҳр билан парваришладим. Ҳар қутисидан 105 килограммдан хирмон кўтаришга муваффақ бўлдим. Бу албатта, яхши кўрсаткич. Лекин, шогирд устоздан ўзар деганларидек, менинг кўрсаткичимни ортда қолдирганлар ҳам кўп. Масалан, ҳамқишлоғим Ҳамро Олимова қутисидан 117 килограммдан пилла териб олишга муваффақ бўлди. Бу бизни мамнун этади. Бу — пиллачилар сафига янги машъаллар келиб қўшилаётганини кўрсатади. Илғорлар, новаторлар сафи кенгаяверсин!

Ҳурмат ТЕШАЕВА,
Ромитан районидаги Ленин номли колхоз пиллачилик звеносининг бошлиғи, Давлат мукофоти лауреати.

УРУҒ ТАЙЁРЛОВЧИЛАР

Товоқсойда тонг отмасданоқ ҳаёт қайнайди. Кўчалар мотор шовқинига тўлади. Хондойлиқ, Сойлиқ, Бурчмулла қишлоқларидан келаётган автомашиналар пилла заводи дарвозаси олдида тўхтамоқда.

Мана, «ГАЗ-51» автомашинаси дарвозадан ичкарига кирди-ю, пилла қабул қилинадиган жойга томон бурилди.

— Карл Маркс номли колхознинг Паргос участкасидан келишди булар, — деди завод директори Мирғулом ака Қосимов.— Бугун мажбуриятни бажаришади.

Мирғулом ака бир дам хаёл суриб борди-да, кабинетдан чиқаётганимизда узилиб қолган гап мавзуига кўчди:

— Шундай, қурт уруғи тайёрлаймиз. Бу йил 55 тонна навли пилла қабул қилиб, келгуси йил мавсуми учун хўжаликларга 25 минг қути уруғ етказиб берамиз. Заводимизда етиштирилаётган уруққа Тошкент областининг тоғли районларидан ташқари, Қорақалпоғистон ва қардош Қозоғистон пиллачилари ўртасида ҳам талаб катта. Бултур Ҳиндистон республикасига ҳам 40 килограмм уруғ жўнатдик. Ҳинд дўстларимиз биз тайёрлаган уруққа юқори баҳо беришди.

Пилла қабул қилинадиган участкада Анифа Асанбоева бош-қош. У хўжаликлардан келаётган пилланинг сифатини синчиклаб текширади. Уруғ олиш учун қабул қилинаётган ҳар бир дона пилланинг ўртача оғирлиги 2-2,2 граммдан кам бўлмаслиги, нормал форма, катталик ва рангга эга бўлиши шарт.

Карл Маркс номли колхоз Паргос участкаси пиллачилик бригадасининг бошлиғи Маҳамат Мирзааҳмедов билан шу ерда учрашдик. Маҳамат ака колхоз пиллачиларининг ажойиб ишлари ҳақида гапириб берди.

— Бугун социалистик мажбуриятимизни бажаряпмиз,— дейди миришкор пиллачилар саркори.— Участкамиз бўйича 36 қутидан пландаги 2 400 килограмм ўрнига 2 800 килограмм навли пилла топширдик. Колхозимиз эса заводга 5 тоннага яқин сифатли пилла етказиб берди. Бизда навли пилла етиштиришнинг ажойиб усталари кўп. Ноҳор Саидова 14 грамм уруғдан 76 килограмм, Улбўсин Успонова 15 грамм уруғдан 82,5 килограмм, Рихси Тўхтаева бир қути уруғдан 100 килограмм пилла териб олди.

— Уруғлик пилла етиштириш туфайли колхозлар мўмай даромад олишяпти,— суҳбатга қўшилди Мирғулом ака.— Карл Маркс номли колхоз 1962 йилда бир қути уруғдан олинган пилла учун 105 сўм, 1963 йилда 278 сўм, ўтган йили эса 345 сўм даромад қилди. Бундан кўриниб турибдики, колхозда пилла ҳосилдорлиги йил сайин ошиб, уста пиллачилар сони кўпайиб боряпти. Даромад ҳам шунга яраша бўляпти.

Завод мутахассисларининг айтишича, қабул қилинган пилла саралаб ажратилгач, махсус қоғоз халтачаларга бир жуфтдан солинади. Бу халтачалар катта залларда маълум муддатгача сақланади. Пилла гумбаги капалакка айланиб, уруғ қўяди. Сўнг ҳар бир капалак лаборатория синовидан ўтказилади. Халтачадаги икки капалакдан бирида касаллик аломати аниқланса, уруғ ташлаб юборилади.

— Биз «Б-1» ва «Б-2» шаклларидаги пиллалардан уруғ оламиз,— дейди завод бош инженери Антонина Касьяновна Ольховская.— Бу уруғдан пишиқ, узун тола берадиган пилла етиштирилади. Ана шу хилдаги уруғдан етиштирилган пилланинг бир донасидан минг метр ипак тола олиш мумкин.

Тошкент уруғ заводининг меҳнатсевар коллективи шу кунларда жиддий синовдан ўтмоқда. Пиллачилик истиқболи кўп жиҳатдан уларнинг ҳозирги ишига боғлиқ. Сифатли навли пилла қабул қилиб олиниб, ундан қанча кўп ва соз уруғ тайёрланса, кумуш тола ижодкорлари келгуси йили шунча хурсанд бўлишади. Аҳил коллективнинг ҳар бир аъзоси буни яхши билади. Ҳозирги кунларда улар шунга яраша зийраклик, иштиёқ билан меҳнат қилишаётганининг боиси ана шунда.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ,
Оржоникидзе райони.

ШВЕЦИЯ БОШ МИНИСТРИ МОСКВАДА

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, Москвага келган Швеция бош министри Таге Эрландер 11 июнда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳузурида бўлди. Бўлиб ўтган суҳбат вақтида ҳозирги халқаро аҳволнинг ҳар иккала томонни қизиқтираётган баъзи бир проблемалари, шунингдек Совет—Швеция муносабатлари масалалари муҳокама қилинди. Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

Швеция бош министри Таге Эрландер шу куни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян ҳузурида бўлди. Учрашув вақтида дўстона суҳбат бўлди.

* * *

Совет ҳукумати 11 июнда Катта Кремль саройида Швеция бош министри шарафига нонушта-зиёфат берди. (ТАСС).

НАМАНГАНЛИКЛАР АРМУҒОНИ

Пахта — асосий бойлигимиз. Лекин пилла плани бажарилмаса, мева-чева, чорва маҳсулотлари мўл-кўл бўлмаса, ҳеч ким ана шу катта хирмон бут бўлди деб ҳисобламайди. Деҳқон тили билан айтганда, пилла хамирнинг учидан патир.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қабул қилган қарорларнинг ҳаётий кучи илк баҳорданоқ бутун улуғворлиги билан намоён бўлмоқда. Районимиз пиллачилари давлат «кумуш тола» хазинасига салкам 500 тонна пилла етказиб бердилар. Бу пландагидан қарийб 80 тонна ортиқдир.

Коммунистлар, комсомоллар, барча пиллачилар зўр ғайрат билан меҳнат қилишди. Бор имкониятлар ишга солинди. 115 та пиллачилик бригадаси, 2335 пиллачилик звеноси бошлиқларининг махсус семинарлари ўтказилди. Илғор пиллачиларнинг бултур орттирган тажрибалари эринмай ўрганилди. Ҳамда кенг амалга оширилди. Қурт уруғлари ўз вақтида инкубатордан чиқарилиб, ёшликданоқ яхши парвариш қилинди.

Коммунистлар, комсомол-ёшлар, илғор хотин-қизларимиз катта қуртхоналардаги қуртларни кенг сўнчакларда яхши боқиш учун неча-кундуз кўз-қулоқ бўлиб турдилар. Ипак қуртининг нони тут баргларидан тежаб-тергаб фойдаланилди.

8230 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан бултургидан анча кўп пилла топширилди. Давлатга мўл-кўл нуқул аъло сифат пилла етказиб беришда колхозчилар моддий манфаатдорлигининг ўсганлиги катта роль ўйнади. Масалан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Мирзааҳмедов раис, ўртоқ Н. Раҳмонқулов бошланғич партия ташкилотининг секретари бўлган «Ўзбекистон» колхози пилла тайёрлаш планини районда биринчи бўлиб бажарди. 380 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 60 килограммдан ортиқ пилла топширилди. Колхоз давлатга пилла сотишдан 76 минг 700 сўм даромад кўрди. Шундан 72 проценти пиллачиларга тақсимлаб берилди.

Дастлабки муваффақиятни қўлга киритдик. Энди пахта фронтидаги ишни тағин ҳам қизитишимиз, ҳамма майдондаги ғўзаларнинг шу кеча-кундузда бир текис шоналашини, ҳар бир шонанинг гулга айланишини таъминлашимиз керак. Районимизнинг миришкор деҳқонлари ҳозир ғўзани вақтида қондириб суғоришдан кўра муҳимроқ, бундан кўра нозикроқ иш йўқ дейптилар. Энг яхши коммунистлар сувчилик қилмоқдалар.

Наманганликларнинг дастлабки армуғони катта бўлди. Кузакдаги совғамиз бундан ҳам улкан бўлиши учун янада яхшироқ меҳнат қиламиз.

И. НАБИЕВ,
Наманган район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ОБЛАСТЬ ВА РАЙОНЛАР РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР.

Сирдарё областидаги **Фориш** райони.

ЖАЛЛОДЛАР ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛСИН!

Шу йил 9 июнда СССР Ташқи ишлар министрлиги АҚШ, Канада ва Германия Федератив Республикасининг Москвадаги элчихоналарига ноталар юбориб, ҳозирги вақтда шу мамлакатларда яшаб турган ҳарбий жиноятчилар-Эйхелис, Майковскис ва Пунтулисни тутиб беришни талаб қилди. Ноталарда шу нарса кўрсатиладики, мазкур шахслар Латвия ССРни фашист қўшинлар оккупация қилиб турган вақтда Резекне уезди полициясига бош бўлиб, гитлерчилар билан ҳамкорлик қилганликлари, совет гражданларини кўплаб отиб ташлаш ва қатл этишда қатнашганликлари, шунингдек совет кишиларини қул қилиб Германияга зўрлаб ҳайдаб кетишда фашистларга ёрдам берганликлари учун СССР тергов органлари уларга қарши жиноий иш қўзғатдилар.

Немис-фашист босқинчилар оккупацияси даврида Латвия ССРнинг Резекне уезди территориясида нацистлар билан уларнинг гумашталари ҳеч бир гуноҳи бўлмаган 15 мингдан ортиқ кишини, шу жумладан 2.000 дан ортиқ болани, шунингдек уездда истиқомат қилувчи яҳудий ва лўли миллатига мансуб бўлган барча кишиларни отиб ташлаганлар.

Гитлерчилар Германиясига қарши урушда қатнашган давлатларнинг амалдаги халқаро битимларида, ҳарбий жиноятчилар қамоққа олиниши ва мазкур кишилар қайси мамлакатлар территориясида жиноят қилган бўлсалар, суд қилиб, жазолаш учун шу мамлакатларга берилиши керак, деб белгиланган. Ҳарбий жиноятчиларни тутиб бериш ва жазолаш кусусидаги тегишли мажбуриятлар Германия Федератив Республикасининг зиммасига ҳам юклатилган.

СССР Ташқи ишлар министрлигининг ноталарида яна қуйидагилар айтилади: Совет ҳукумати барча ҳарбий жиноятчилар жазоланиши лозим, деган қатъий фикрга амал қилиб, АҚШ, Канада ва Германия Федератив Республикасининг ҳукуматлари мазкур ҳарбий жиноятчиларни тутиб, Совет ҳукумат маъмурларига топшириш учун тегишли чораларни кўрадилар, деб кутади. (ТАСС).

ТАСС АХБОРОТИ

«ЛУНА-6» ПАРВОЗДА

Шу йил 8-9 июнь мобайнида автоматик «Луна-6» станцияси билан 12 марта алоқа сеанси ўтказилди. Бу сеанслар вақтида ердан берилган команда билан станция системалари бошқариб турилди, траектория ўлчовлари ўтказилди ва телеметрик ахборот қабул қилинди.

Шу вақт мобайнида станциядаги бир қанча системаларнинг қандай ишлаганлиги синаб кўрилди. Олинган маълумотлар траекториянинг радио контроли, радио орқали бошқариш ва автоном бошқариш системалари станциянинг нормал ишлашини таъминлаётганлигини кўрсатди. Астроориентация системалари станциянинг барча зарур маневрларини ўтказиш имконини берганлиги аниқланди. Ўтказилган ўлчовлар станциянинг учиш траекторияси мўлжалланган оғишлар доирасида турганлигини кўрсатди.

Шу йил 9 июнь кечга томон автоматик «Луна-6» станциясининг учиш траекторияси тўғриланган вақтда станция системалари нормал ориентацияни, двигателни юргизишни ва унинг ишлаб туришини таъминлади. Аммо двигателни ишдан тўхтатиш тўғрисида берилган команда бажарилмади. Бунинг натижасида станциянинг учиш траекторияси мўлжалдагидан четга чиқиб кетди.

Станция ойдан 160 минг километрлик масофада ўтади.

Станция билан радиоалоқа яхши ишлаб турибди. Станция системаларини синаб кўриш, шунингдек илмий экспериментлар давом этмоқда.

ВЬЕТНАМ БИЛАН БИРДАММИЗ!

МОСКВА КАСАБА СОЮЗ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамликка бағишланган иккинчи халқаро касаба союз конференцияси 2 июндан 7 июнгача Ханойда бўлиб ўтган эди. Москва касаба союз активининг 10 июнда Союзлар уйининг Колонна залида ўтказилган йиғилиши ана шу конференциянинг якунларига бағишланди. Пойтахт касаба союзларининг икки минг вакили Ханой конференциясининг қатнашчиларини — Жаҳон касаба союзлари федерациясининг делегациясини, Болгария, Венгрия, Румыния, Чехословакия, Аргентина, Англия, Австрия, Италия, Испания, Кипр, Мексика, Норвегия, Франция, Финляндия касаба союз делегацияларини қизғин табриклади.

Йиғилишда ВЦСПС ва социалистик мамлакатлар касаба союз марказларининг раҳбарлари, Вьетнам Демократик Республикаси элчихонаси ва Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтининг СССРдаги доимий ваколатхонаси ходимлари ҳозир бўлдилар.

Москва шаҳар касаба союзлар советининг раиси В. И. Крестьянинов пойтахт касаба союзларининг тўрт миллион аъзоси ва Москванинг барча меҳнаткашлари номидан Ханой конференциясининг қатнашчиларига қардошларча қизғин салом топширди.

Йиғилишда ВЦСПС раиси В. В. Гришин нутқ сўзлади.

Йиғилишда жаҳон касаба союзлари федерациясининг раиси Ренато Битосси, иккинчи соат заводи касаба союз комитетининг раиси А. Г. Илюшин, «Трехгорная Мануфактура» комбинатининг йигирувчиси Г. К. Арцишевская, Аргентинадаги «Касаба союзлари фаолиятининг бирлиги ва бу фаолиятни координациялаш ҳаракати» деган касаба союз бирлашмасининг бош секретари, Жаҳон касаба союзлари федерацияси ижроия комитетининг аъзоси Рубенс Искаро ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамликка бағишланган иккинчи Халқаро касаба союз конференциясининг якунларини қизғин маъқулладилар. (ТАСС).

ҲАЁТ БИЛАН ҲАМНАФАС БЎЛАЙЛИК

Партиямиз март Пленумида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришни иқтисодий жиҳатдан ва моддий-техника воситалари билан таъминлаш юзасидан таъсирчан чоралар кўрди, қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги камчиликларни бартараф қилишнинг конкрет йўлларини белгилади. Пленум қарорларида партия ташкилотларининг, барча меҳнаткашларнинг узоқ муддатга мўлжалланган вазифалари белгилаб берилди.

Эндиликда, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун мустаҳкам иқтисодий негиз барпо этилаётган бир вақтда, ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотлари, барча қишлоқ коммунистлари олиб борадиган ташкилотчилик ва сиёсий и ш л а р г а боғлиқ. Улар қишлоқ меҳнаткашларининг Пленум қарорларини амалга ошириш учун курашига бошчилик қилишга, бутун халқ билан биргаликда партия йўл-йўриғини, партиянинг иқтисодий сиёсатини амалда турмушга татбиқ қилишга даъват этилганлар.

Қишлоқ партия ташкилотлари партия ва ҳукумат қишлоқ хўжалиги соҳасида мўлжаллаган чораларнинг моҳиятини меҳнаткашларга тушунтириш ва оммани ана шу тадбирларни амалга оширишга сафарбар этиш соҳасида анча иш қилдилар. Колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари ишга астойдил киришдилар, кўклам экишини яхши ўтказдилар, энг серҳосил экинлар майдонини кенгайтирдилар.

Лекин қилинган иш қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида амалга оширилиши зарур бўлган жуда катта ишларнинг бошланишидир, холос.

Шундай фактлар борки, партия ташкилотлари сиёсий ишни ҳамон суст олиб бораётир, март Пленуми қарорларини умуман ва бутунича тушунтириш билангина чегараланиб қолаётир, ана шу қарорлардан келиб чиқадиган конкрет вазифаларни колхозчилар ва совхоз ишчилари олдига аниқ-равшан қилиб қўймаётир.

Шуни пухта билиб олиш керакки, КПСС Марказий Комитети март Пленуми ишлаб чиққан иқтисодий чоралар сарфланадиган маблағдан, техникадан, ўғитлардан оқилона фойдаланилсагина, меҳнат тўғри ташкил этилсагина ва хўжаликни ривожлантириш йўллари иқтисодий жиҳатдан тўғри белгилансагина яхши самара беради. Сиёсий ва ташкилотчилик ишининг асосий маркази ҳам конкрет ишларга қаратилиши керак.

Ҳозирги вақтда партия ташкилотларининг асосий вазифаси кўзда тутилган ишлаб чиқариш планларини бажаришда ҳар бир меҳнаткашнинг ташаббусини ҳар тарафлама ошириш ва рағбатлантиришдан, барча моддий ва маънавий стимулларни ишга солишдан иборатдир. Қишлоқ коммунистлари шахсан ўзлари ибрат кўрсатиш билан бир қаторда, барча меҳнаткашларни жамоат бойлигини кўпайтириш, мавжуд қийинчиликларни енгиш, деҳқончилик ва чорвачиликда янги муваффақиятларга эришиш учун курашга отлантиришга даъват этилгандирлар.

Партия ташкилотлари сиёсий ва ташкилий ишда қишлоқ хўжалигида бўлган ҳар бир тоифадаги м е ҳ н аткашлар: раҳбарлар, мутахассислар, механизаторлар, деҳқонлар, чорвадорлар, қишлоқ қурувчилари, хизмат кўрсатиш соҳасининг ходимлари олдида ўзларига тааллуқли вазифалар турганлигини ҳисобга олишлари ва уларнинг ҳар бирига умумхалқ курашида ўз ўрнини тўғри белгилаб олишда ёрдам беришлари жуда муҳим аҳамиятга эгадир.

Ҳозирги замон қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши учун машиналардан, электр энергиясидан, минерал ўғитлардан, ўсимликларни химиявий йўл билан муҳофаза қилиш воситаларидан, оқсил препаратларидан, экинларнинг серҳосил навларидан фойдаланилаётганлиги, наслчилик иши ривожлантирилаётганлиги тобора характерли бўлиб бормоқда. Шу билан бирга, қишлоқ хўжалиги борган сари ақл-идрок билан ихтисослаштиришни тақозо этувчи мураккаб ишлаб чиқариш бўлиб қолмоқда.

Ана шу ўзгаришларнинг ҳаммаси далада ва фермада ишлаётган қишлоқ меҳнаткаши олдига янги талаблар қўймоқда. Агар илгариги вақтда деҳқон «уч далали» деҳқончиликни юритиш учун унга отабобосидан мерос қолган малака кифоя қилган бўлса, колхоз ва совхозлар техника билан юқори даражада қуролланган, ишлаб чиқариш ихтисослаштирилаётган ҳозирги вақтда бундай тайёргарлик етарли бўлмай қолди. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг илмий асосларини эгаллаб олиш фақат мутахассислар, ишлаб чиқариш ташкилотчилари учунгина эмас, балки ҳар бир колхозчи, совхоз ишчиси учун ҳам зарур бўлиб қолмоқда.

Партия ташкилотларининг вазифаси — фан ва илғор тажриба эришган муваффақиятларни барча воситалар билан пропаганда қилиш ҳамда жорий этишдан, бу ишга барча қишлоқ хўжалик ходимларининг куч-ғайратини қаратишдан иборатдир.

Партия ташкилотлари деҳқонларни ўз касби-кори билан фахрланиш руҳида, ерга меҳр-муҳаббат билан қараш, бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилишдек ота мерос анъаналарни кучайтириш руҳида тарбиялаш ҳақида ғамхўрлик қилишга даъват этилганлар. Агар колхозчи ёки совхоз ишчиси хўжасизлик фактига бепарволик билан қарайдиган бўлса, у меҳнатига кўп ҳақ оламан деб умидвор бўлмасин.

Партия ва давлат ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун шарт-шароит яратиб бериш ҳақида ғамхўрлик қилмоқдалар, колхозчиларнинг моддий фаровонлигини оширишга, қишлоқда маданий-маиший

ҚИШЛОҚ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ АЙРИМ МАСАЛАЛАРИ

◆ ◆

қурилишни кучайтиришга тўсиқ бўладиган сабабларни тугатмоқдалар. Иккинчи тарафдан, колхозчилар ҳам ҳосилдорлик пасайса, сигирлардан соғиб олинаётган сут ва чорва молларнинг вазни камайса, кўп ҳақ олиш мумкин эмаслигини эсда тутишлари лозим. Олинадиган ҳақ колхоз ишлаб чиқариш воситаларидан оқилона ва тежаб-тергаб фойдаланилган тақдирдагина кўпайиши мумкин. Коллективда «Ўзингни бил, ўзгани қўй» деган қабилда яшаш ва меҳнат қилиш мумкин эмас. Ҳар бир колхозчи бутун колхоз учун жавобгардир. Афсуски, бу масъулиятни ҳали ҳамма тушуниб олгани йўқ. Оқибатда колхозчи артелда йўл қўйилган хато ва хўжасизлик учун пулни ҳам, маҳсулотни ҳам кам олади.

Бутун ташкилий ва сиёсий ишни ҳар бир колхозчи, совхоз ишчиси, механизатор ва мутахассис ўзининг шахсий фаровонлиги ва бутун халқ турмушининг даражаси юксалиши унинг жамоат ишидаги иштирокига, қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг зарур чораларини амалга оширишга боғлиқ эканлигини чуқур тушуниб олишини таъминлайдиган даражада олиб бориш мақсадга мувофиқдир.

Биз ҳозирги вақтда ҳамма нарсани ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ тежаб-тергаб сарфлашимиз керак. Бу шунчаки мавсумий иш бўлмасдан, гап техникани, ёнилғини, емхашакни ҳамиша эҳтиёт қилиш, далаларда етиштирилган маҳсулотни эҳтиёт қилиш, тракторлар, комбайнлар, автомобиль транспорти ва бошқа машиналардан уддабуронлик билан ва тўла фойдаланиш ҳақида бораётир.

Партия ташкилотлари колхоз, совхозларда меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш учун курашда жамоатчилик фикрини турдиришлари жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Шунга қарамай, айрим партия ташкилотлари софдил меҳнаткашлар соясига айрим ҳолларда виждонсиз кишилар — дангасалар ва ўғрилар яшириниб олаётганлигидан кўз юммоқдалар. Бу халқнинг меҳнати ҳисобига яшовчи текинхўр унсурларнинг икки тоифасидир. Уларнинг бири халқ бойлигини талон-торож қилади, иккинчиси эса жамоат хўжалигидаги ишдан бўйин товлайди-ю, бироқ, ишчи ва деҳқонларнинг меҳнати билан яратилган жамоат нозне'матларидан фойдаланади. Халқнинг қаттиқ контролини, унинг мустаҳкам иродасини ўғри ва текинхўрларга қарши қўйиш лозим.

Партия ташкилотларининг энг зарур вазифаларидан бири — колхоз ва совхоз кадрларига ҳисоблашни, хўжалик фаолиятини анализ қилишни, хўжаликни иқтисодий жиҳатдан саводли юритишни, куч ва маблағларни энг кўп самара берадиган тарзда сарфлаш йўлларини топишга астойдил ўргатишдан иборатдир. Шу муносабат билан қишлоқда иқтисодий хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш, ҳар бир колхоз, совхозда иқтисодий ишни тўғри ташкил этиш муҳим аҳамият касб этади.

Кострома областидаги айрим партия ташкилотларининг бригадирлар, ферма мудирлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва колхоз ҳамда совхозларнинг хўжалик активлари учун хўжалик ҳисоби мактаблари ташкил қилиш, шунингдек, Киров областидаги айрим партия ташкилотларининг районлараро иқтисодий мактаблар ва семинарлар ташкил қилиш соҳасидаги ташаббусини қўллаб-қувватласа арзийди.

Иқтисодий ўқишдан мақсад барча хўжаликларда хўжалик ва ички хўжалик ҳисобини амалий жорий этишни таъминлашдан иборат бўлмоғи лозим. Хўжалик ҳисобини жорий қилиш — муҳим аҳамиятга эга бўлиб, одамларни маҳсулот таннархини камайтириш ва ишлаб чиқаришнинг барча тармоқлари рентабелли бўлишини таъминлашга интилиш ва тежаб-тергаш руҳида тарбиялашга ёрдам беради.

Ҳар бир колхозчи, совхоз ходими энг яхши иқтисодий натижаларга эришиши учун унга уруғларнинг қайси нави ва чорва молларнинг қайси насли ушбу шароитда энг кўп маҳсулот беришини; ишларни бажаришнинг қайси муддатлари энг яхши эканлигини; ҳосилдорликни ошириш учун тупроқнинг химиявий состави қандай бўлиши ва қай хилдаги ўғитлар талаб этилишини; ишлаб чиқаришнинг қайси технологияси ўзининг афзаллигини кўрсатганлигини; ишлаб чиқаришни қайси манбаълар ҳисобига арзонлаштириш мумкинлигини ва ҳоказоларни тушунтириш муҳим аҳамиятга эгадир. Бу хилдаги билимларни мактаб ва семинарларда бир марта ўқиш билан эгаллаб бўлмаслиги аён. Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг муттасил, кунт билан ўқишини уюштириш керак.

Қишлоқдаги партия, касаба союз ташкилотлари ўз фаолиятларида социалистик мусобақага раҳбарлик қилиш, унинг таъсирчанлигини ва жанговарлигини таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор беришлари лозим. Мусобақада маъмуриятчилик ва шаблонга йўл қўйиш мумкин эмас. Социалистик мусобақани ташкил қилиш соҳасидаги бутун ишни омманинг ташаббусини ривожлантириш, илғорларнинг тажрибасини қўллаб-қувватлаш ва пропаганда қилиш негизида қуриш лозим. Ҳамма жойда звенолар, фермалар, бригадалар, бўлимлар, колхозлар ва совхозлар, районлар ва областлар ўртасида деҳқончилик ва чорвачиликда энг яхши кўрсаткичларга эришиш юзасидан мусобақани авж олдириш зарур.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми одамлар ҳақида, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш ҳақида кун сайин ғамхўрлик қилиш партия ташкилотлари фаолиятида асосий ва ҳал қилувчи масала бўлиши кераклигини кўрсатди.

Инсон фақат ижтимоий ишлаб чиқариш ҳақидаги фикр билангина яшамайди. Шунга қарамай, айрим партия ташкилотлари меҳнаткашга унинг маишатини, дам олишини яхши ташкил этиш ва сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлашда ёрдам бермайдилар. Кун бўйи қилинган меҳнатдан кейин кўп ҳолларда қишлоқ аҳолиси ёқилғини қаердан олиш керак, ғаллани қайси тегирмонда тортиб, ун қилиш керак, кийим-бош ёки пойафзални қаерда ремонт қилдириш керак, беморни врач ҳузурига нимада олиб бориш керак, деган савол устида бош қотиради.

Бу саволларнинг ҳаммаси кўпчиликнинг куч-ғайрати билан ҳал этилади ва шундай қилиниши зарур. Уларнинг кўпчилигини ҳал қилиш учун катта маблағ сарфлашнинг ҳожати йўқ, фақат кишилар ҳақида ғамхўрлик қилиш, уларнинг эҳтиёжларини қондиришга эътибор билан муносабатда бўлиш керак, холос. Амалда кўпинча дам олиш ва маишат учун энг оддий шароитлар мавжуд эмаслигига маблағ йўқлиги баҳона қилиб кўрсатилади. Ҳа, бизда ҳали маблағ ҳамма вақт ҳам бўлавермайди, ҳамма нарсага етавермайди. Бироқ, агар партия ташкилотлари эътибор билан қарасалар, масалани чуқурроқ ўйлаб ҳал қилсалар, кўпинча иш фақат пулгагина боғлиқ эмаслигини билиб оладилар. Шу билан бирга маданий-маиший эҳтиёжларга қилинган сарф-харажатлар ўзини тўла оқлайди.

Қишлоқ аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш учун, уй-жой шароитини яхшилаш учун имкониятлар йил сайин ошиб бормоқда. Ана шу имкониятлардан тўла фойдаланиш, одамнинг маишати, кайфияти, жамоат бурчига муносабати — партия ташкилотлари фаолиятининг энг муҳим масалаларидан бири эканлигини доимо эсда тутиш зарур.

Қишлоқ меҳнаткашининг ишлаб чиқаришдаги роли, у ишда эришадиган муваффақиятлар кўп жиҳатдан унинг маданий савиясига боғлиқдир. Яхши мактаб, клуб, кутубхона ишлаб чиқаришнинг юксалтиришда жуда катта роль ўйнайди. Бироқ, кейинги вақтгача қишлоқнинг умумий маданиятини ошириш, маданият ўчоқларини ривожлантириш масалаларининг аҳамиятига етарли баҳо берилмай келинди. Қишлоқдаги кўпчилик маданият муассасалари ишининг мазмуни жиҳатидан ҳам, шунингдек, ташқи кўриниши жиҳатидан ҳам ўз номига яраша эмас. Кўп ҳолларда клуб, қишлоқдаги энг кўримсиз бино бўлади. Бунга энди чидаб бўлмайди.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳар бир клуб, кутубхона, кинотеатрни қишлоқда олиб бориладиган тарбиявий ишнинг таянч пунктига, оммага маданият тарқатиш ўчоғига айлантиришга даъват этилганлар. Гап ҳар бир қишлоқда клуб, кутубхона, яхши ишлаб туриши, кинофильмлар муттасил кўрсатиб борилиши, радио ишлаб туриши, дала шийпонларига янги газеталарни келтириб туриш, мусобақа натижалари кун сайин яққол кўрсатиб турилиши, «жанговар варақа»лар чиқариб турилиши, шунингдек, омма ўртасида сиёсий ва маданий оқартув ишларини олиб боришнинг бошқа воситаларидан кенг фойдаланиш ҳақида бораётир.

Қишлоқ партия ташкилотлари меҳнаткашларни уюштириш ва сиёсий жиҳатдан тарбиялашнинг жуда бой воситаларига эгадирлар. Ана шу воситаларнинг ҳаммаси доимо ишлаб туриши муҳим аҳамиятга эгадир. Бунинг учун қандайдир янгилик очишнинг кераги йўқ. Энг муҳими — коммунистлар, колхоз ва совхоз активини, пропагандистлар ва агитаторларни ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига тўғри жойлаштириш, сиёсий ва иқтисодий ўқишни, кадрларнинг малакасини оширишни яхши йўлга қўйиш зарур. Буларнинг ҳаммаси — партия ташкилотлари ишлаб чиқариш ишларига ва меҳнаткашлар коллективларининг жамоат ҳаётига таъсир кўрсатишининг синалган воситаларидир.

Оммавий агитация ишидан ваъзхонлик ва шовқин-суронни суриб чиқариш, агитацияни конкретлаштириш ва ишчан қилиш талаб этилади. Пропагандистлар ва агитаторлар, партия ходимлари ўткир масалалардан юз ўгирмасликлари, аҳволни бўяб кўрсатмасликлари, одамларга ҳақиқатни гапиришлари, уларни қийинчиликларни енгишга эҳтирос ва ишонч билан даъват этишлари лозим. Ҳозирги вақтда умумий чақириқлар эмас, балки амалга оширилаётган чоралар ва қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасидаги амалий ташкилотчилик иши мақсадга мувофиқ эканлигига кишиларда ишонч ҳосил қилиш керак. Ҳар бир кишининг қалбига йўл топиш, унга ўзи энг кўп фойда келтирадиган жойни эгаллашда ёрдам бериш — ҳозир омма ўртасида олиб бориладиган бутун партиявий-сиёсий ишнинг калити ана шундан иборат.

Кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари ҳар бир масала юзасидан қандайдир махсус кўрсатмалар берилишини кутишдан иборат эски одатдан воз кечишлари лозим. Қишлоқ коммунистлари амалдаги у ёки бу масалани тўғри, кишиларга фойда келтирадиган даражада ҳал қилиш йўлини турли хил қоғозлар оқимидан эмас, балки кундалик ҳаётдан ахтаришлари лозим.

Бунда коммунистларнинг куч-ғайратини асосий йўналишга қаратиш, уларнинг авангардлик ролини ошириш, партия ташкилотининг куч-ғайрати ва эътиборини давлат ва хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳал қилиши мумкин ва лозим бўлган юзлаб турли хил масалаларга бўлиб юбормаслик муҳим аҳамиятга эгадир.

Партия йиғилишларини ўтказишга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш практикасига алоҳида эътибор бериш лозим. Яқинда Рязань областидаги Степан Разин номли колхозда ўтказилган партия йиғилишига ўхшаш йиғилишлар коммунистларга нимани ўргатиши ва қандай конкрет ишларга отлантириши мумкин? Йиғилиш март Пленуми якунларини муҳокама қилиб, қуйидаги қарорни қабул қилди: «Партия бюроси зиммасига бригада ва звеноларда социалистик мусобақани қизитиш, аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш мажбурияти юклатилсин». Коммунистлар март Пленуми қарорларини амалга ошириш учун бригадалар, звенолар, фермаларда қандай конкрет ишларни қилишлари, колхоз мутахассислари, механизаторлар ишлаб чиқариш маданиятини юксалтириш, ҳосилдорликни ошириш учун қандай чоралар кўришлари керак — бу масалаларнинг ҳаммаси партия йиғилишининг эътиборидан четда қолди.

Агар партия ташкилотлари партиясизлар оммасидан ажралиб қолмаса, ишлаб чиқариш ва маишатнинг туб масалалари барча колхозчилар ҳамда совхоз ишчилари билан биргаликда муҳокама қилинса ва ҳал этилса, улар ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал қила оладилар. Демократия ривожлантирилса, омманинг ташаббуси ошади. Колхоз демократиясининг моҳиятини бузиб кўрс а т и ш г а йўл қўйиб, правление ҳал қилади, йиғилиш эса овоз беради, схемасига мувофиқ ҳаракат қилиш мумкин эмас.

Коммунистлар колхоз қурилишининг демократик асосларини ҳимоя қилишга, колхоз правлениеси демократик раҳбар орган сифатида ишлашига эришишга даъват этилганлар. Артель аъзоларининг ўзлари қайси соҳага ва қанча маблағ сарфлаш, нима қуриш, нимани сотиб олиш, нимани экиш, давлат планлари бажарилгач ва ишлаб чиқариш фондлари вужудга келтирилгач ортиб қолган маҳсулотни қандай тақсимлаш масалаларини ҳал қилиш ҳуқуқига эгадирлар.

Қишлоқ коммунистлари жуда катта куч. Колхоз ва совхозларда партия ташкилотларининг ўн минглаб талантли, ҳаракатчан, ишни биладиган раҳбарлари ўсиб етишди, ишлаб чиқаришни юксалтириш, меҳнат унумдорлигини энг юқори кўтариш, қишлоқда ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш, одамларни тарбиялаш учун курашувчиларнинг олдинги сафларида бораётган қишлоқ коммунистлари армияси йил сайин ўсмоқда. Қишлоқ коммунистлари энг шарафли ишни бажармоқдалар.

Қишлоқ хўжалигини юксалтириш — бутун партиянинг, бутун халқнинг иши, мамлакатимизда коммунизмни муваффақиятли қуришнинг ҳаётий зарур шартидир. Бу умумхалқ вазифасини ҳал қилиш учун партия ташкилотларининг, ҳамма қишлоқ коммунистларининг барча куч-ғайратини ишга солиш керак.

(«Сельская жизнь», 1965 йил, 10 июнь).

Ўрта Осиёдаги энг йирик Муборак — Тошкент — Фрунзе — Олмаота газ қувури қурилиши Сирдарё ёқасига етиб келди. Эни қарийб 1 километрни ташкил этадиган дарёдан 2 та қувур ўтказилади. Уларнинг ҳар бирининг оғирлиги 700 тоннадан. Суратда: Қувурни дарё тубига ётқизиш учун тайёргарлик кўрилмоқда.

А. Горохрик фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

9 июнда Хоразм область партия комитетининг VI пленуми бўлиб ўтди. Пленум «КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми қарорлари асосида қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришда область партия ташкилотларининг вазифалари» тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари В. Р. Раҳимов, «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш тўғрисида» область партия комитетининг иккинчи секретари В. К. Доленко ўртоқларнинг докладларини тинглади ва муҳокама қилди.

Докладларда КПСС Марказий Комитети март Пленуми мамлакат қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришда янги босқич эканлиги таъкидланди. Область меҳнаткашлари партия ташкилотлари раҳбарлигида Пленум олдига сурган ҳаётий вазифаларни амалга оширишга енг шимариб киришдилар. Давлатга қоракўл тери, тухум, пилла сотиш йиллик планлари муддатидан олдин бажарилди.

Ҳар иккала докладда қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини комплекс ривожлантириш вазифаларига кенг эътибор берилди. Ғўза парваришининг ҳозирги аҳволи мутлақо қониқарсиз эканлиги қайд этилди. Каттагина майдондаги экинни бегона ўт босган, турли ҳашаротлар кўпайган, ғўзалар чанқатиб қўйилган. Ғўза парваришида юз берган жиддий қолоқликни энг қисқа вақт ичида тугатиш лозим.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилди.

Пленум ташкилий масалаларни ҳам кўрди.

И. М. Муродов ва У. Раҳимов ўртоқлар бошқа областга ишга кетганликлари муносабати билан область партия комитети бюро аъзолигидан озод қилинди. Қ. Р. Раҳмонов Хива район партия комитетининг биринчи секретари қилиб сайланганлиги туфайли область партия комитети секретари ва партия-давлат контроли комитетининг раиси вазифаларидан озод қилинди. Пленум область ижроия комитетининг раиси М. Худойбергановни область партия комитети бюроси аъзолигига, ўртоқ М. Раҳимовани область партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси қилиб сайлади ҳамда область партия-давлат контроли комитетининг раиси қилиб тасдиқлади.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХАРИДОР ТАЛАБИГА ЯРАША ИШЛАЙЛИК

ИККИ КОРХОНАНИНГ ИБРАТЛИ ИШЛАРИ

Планларимиз инсон деб, совет кишисининг фаровонлигини кўзлаб тузилади. Ишлаб чиқаришни бошқаришнинг янги формаларини қидириб топиш ҳам шунга бўйсундирилган. Ҳозир мамлакатимиздаги кўпгина енгил саноат корхоналари савдо ташкилотларининг буюртмасига мувофиқ ишлаётган экан, шу йўл билан маҳсулот сифатини кўтариб, турларини кўпайт и р а ё т г а н экан, бу ҳам совет кишиларининг манфаатини кўзда тутиб қилинаётган ишдир.

Фабрика ва дўкон... Бу икки корхонани бир-бири билан боғлайдиган нарса нима? Савдо ходимлари аъло сифатли буюмни мақтаб ўтиришнинг ҳожати йўқ, унинг бозори шундай ҳам чаққон дейишади. Бу гапда жон бор, албатта. Агар фабрика чиройли, кўпга чидайдиган, замонавий мода ва фасон бўйича буюм ишлаб чиқарса у магазинларда босилиб ётмайди, эгасини топиб олади.

Яқинда СССР Халқ хўжалиги кенгашининг фармойиши билан бир қанча енгил саноат корхоналари савдо ташкилотлари билан тузилган шартномалар асосида ишлашга кўчирилмоқда. Бу корхоналар орасида Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ҳамда биринчи пойафзал фабрикаси бор.

«Қизил тонг» фирмасининг директори Ш. Аҳмадалиева штатсиз мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Очиғини айтсам, савдо ташкилотларининг буюртмасига асосан ишлаш осон иш эмас, албатта. Харидор талабига яраша ишлаш керак бўлади. Бу деганимиз буюмларнинг сифатини кўтариш, мода ва фасоннинг замонавий бўлишини назарда тутишимиз керак. Шу боисдан ҳам, фабрикамиз мутахассислари эркак ва аёллар пальтосининг анчагина янги моделларини яратдилар. Модельер ҳамда конструкторларимиз рассом ва технорукларимиз, чеварларимиз ва санъатшунослар тер тўкиб ишлашмоқда. Уларнинг мақсади битта — у ҳам бўлса харидорнинг дидига яраша кийим-кечак тайёрлаб беришдир.

Бизни хом ашё билан таъминлаётган ташкилотларга ҳам талабимиз қаттиқроқ бўляпти. Улар ҳам юбораётган маҳсулотларининг турларини кўпайтириб, сифатини яхшиламоқдалар. Фабрикамизда ҳам эркаклар ва аёллар пальтосини яхшироқ пардозлаш бўйича анча иш қилдик. Ишчиларимизнинг бир қисмига вақтбай мукофот системаси асосида ҳақ тўламоқдамиз. Бундан ташқари бир ой мобайнида яъни 1 апрелдан 1 майгача корхонамизда тикилаётган пальтонинг сифатини яхшилаш юзасидан таклифлар тақдим этиш ойлиги эълон қилинди. Ишчи ва мутахассисларимиздан жуда кўп яхши таклифлар тушди. Уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш кўпгина манфаат беради, албатта.

Марказий универмагнинг тикув буюмлари бўлими бошлиғи Анна Голубовс к а я «Қизил тонг» фабрикасининг маҳсулотлари ҳақида миннатдорчилик билан гапирди. «Биз фабрикадан 2 ярим миллион сўмга аёллар ва эркаклар пальтоси сотиб олдик. Пальтолар сифати яхшиланиб бораётганлиги бизни ҳам, харидорни ҳам хушнуд этмоқда. Пальтонинг янги моделларини тайёрлаш ўзлаштирилаётганлиги айниқса қувончлидир».

Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси коллективи ҳам савдо ташкилотларининг буюртмасига асосан ишлашга ўтмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ 13 миллион сўмлик буюртма олинди. Пойафзалчилар маҳсулотнинг ўнлаб янги турларини ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқдалар. Фабрикада маҳсулот сифатини кўтариш учун катта иш олиб борилмоқда. Конвейерларда янги «ЗНК» маркали тикув машиналари ўрнатилди. Сифатни кўтариш учун ташкилий чоралар ҳам кўрилмоқда. Жумладан, ҳар бир смена пойафзалнинг маълум турини тикишга ихтисослаштирилмоқда. Бу ўз навбатида ишчиларнинг масъулиятини ошириб, бракнинг йўлини тўсяпти.

Енгил саноат корхоналарининг савдо ташкилотлари буюртмасига асосан ишлашга кўчаётганлиги катта ташкилий иш олиб боришни талаб этади. Янги усулда ишлашга кўчаётган бу фабрикаларда ишчилар сонини ошириш, иш ҳақи фондини кўпайтириш талаб этилади. Корхоналар харид бўлимларининг ишини ҳам қайта қуриш лозим. Улар у ёки бу модель ва фасондаги маҳсулот ишлаб чиқаришга бош-қош бўлишлари, истеъмолчиларга тайёр маҳсулотларни юбориб туришлари лозим. Бундан ташқари, янги усулда ишлашга кўчган корхоналарга кўпроқ оборот маблағлари ҳам зарур бўлади.

Харидор талабига яраша ишлашга ҳаракат қилаётган Тошкентдаги икки фабриканинг иши ҳар томонлама ибратлидир. Ҳозир янги усулда фақат икки корхона ишлаётган бўлса, 1966 йилнинг биринчи январидан бошлаб ўнлаб корхоналар ҳам янгича ишлашга кўчади. Бундан корхона ҳам, харидор ҳам наф кўради.

А. БУХОРБОЕВ.

БУ КИТОБНИ ЎҚИНГ

ДИАЛЕКТИК МАТЕРИАЛИЗМ ОЧЕРКЛАРИ

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти фалсафа кафедраси коллективи жамоатчилик асосида ўзбек тилида «Диалектик материализм очерклари»1) ни нашр этди. Бу салмоқли асар асосан марксча-ленинча философияни мустақил ўрганувчилар ҳамда олий ўқув юртларининг студентларига мўлжаллаб ёзилган бўлса-да, марксча-ленинча философияни ўрганишга ихлосманд бўлган ҳар бир китобхонга манзур бўлади.

Китобда марксча-ленинча философия предметига жуда кенг анализ берилиши билан бирга, марксизмгача бўлган философия тараққиётининг асосий этаплари кенг шарҳлаб берилган. Марксизмнинг пайдо бўлиши философияда буюк революция бўлди. Бу масала китобда атрофлича баён қилиб берилган. Дунёнинг моддийлиги, материя ва унинг яшаш формалари, материя ва онг, табиат ва жамият ҳодисаларининг бир-бирига боғланиши, қарама-қаршиликлар бирлиги ва кураши қонуни, миқдор ўзгаришларидан туб сифат ўзгаришларига ўтиш қонуни, материалистик диалектика категориялари, диалектик материализмнинг билиш назарияси, диалектик материализм ва табиёт илми сингари масалалар китобда содда қилиб кенг шарҳлаб берилган.

Асар авторлари марксча-ленинча фалсафанинг у ёки бу масаласини ёритишда илмий коммунизмнинг асосчилари К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Лениннинг жуда бой фалсафий меросларидан кенг фойдаланганлар. Авторларнинг муваффақиятларидан бири шундаки, улар Форобий, Ибн Сино, Навоий, Абу Райҳон Беруний сингари Шарқнинг машҳур мутафаккирларининг дунёқарашларини таҳлил қилишга анчагина эътибор берганликларидир.

Китобда материалист философларнинг дунёқарашлари билан идеалист олимларнинг дунёқараши ўртасидаги қарама-қаршиликлар изчил ва мукаммал таҳлил этилган. Ҳозирги замон табиатшунослиги фанларининг фалсафий проблемалари тўғрисида фикр юритилар экан, физика, химия, математика ва биология фанлари соҳасида эришилган буюк ютуқларга материалист философларнинг муносабати қандайлиги кенг шарҳлаб берилиши билан бирга, идеалист философларнинг ана шу масалаларга қарашларининг реакцион моҳияти фош этилган.

Китобда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан қабул қилинган муҳим ҳужжатлар, КПСС XX—XXII съездларининг қарорлари, Коммунистик партиянинг Программаси сингари муҳим ҳужжатлардан фойдаланилган.

---

1) Диалектик м а т е р и а л и з м очерклари. Философия фанлари кандидатлари Э. Юсупов ва С. Азимов таҳрири остида. «Ўзбекистон» нашриёти 1964 йил.

Ҳ И С С А

Калинин номли колхоз далаларида иш қизғин. Колхоз азаматлари бу йил 1228 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олиш мақсадида техника кучидан унумли фойдаланмоқдалар. Бухгалтер Ҳожи Иброҳимов бошчилик қилган партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа колхоздаги 59 трактор, 11 пахта териш машинаси ва бошқа жуда кўп қишлоқ хўжалик машиналари қандай ишлатилаётганлигини хушёрлик билан назорат қилиб турибди.

Кўмаклашувчи группа колхоз партия ташкилоти билан биргаликда механизаторларнинг социалистик мусобақаларига тез-тез якун ясайди. Нормани ошириб бажараётган илғор механизаторлар рағбатлантирилади.

Колхоз далаларида ям-яшил ғўзаларнинг гуркираб ўсаётганлигида кўмаклашувчи группанинг ҳам катта ҳиссаси бор.

А. БОЛТАЕВ,
Урганч район партия-давлат контроли комитетининг раиси.

ҒИЖИМЛАНМАЙДИГАН ГАЗЛАМАЛАР

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

Кийимимизнинг тахи бузилмаса, у ҳеч қачон ғижимланмаса қандай яхши-я. Пахта толасидан тўқилган газламаларни ғижимланмайдиган, чидамли қилиш мумкинми? Биз ана шундай эзгу ният билан изланаётган мутахассислар ҳузурида бўлдик.

— Мутахассисларимиз, — деб ҳикоя қилди пахта толасини кимёвий усул билан ишлаш лабораториясининг старший илмий ходими М. Тўлаганов, — кишилар эҳтиёжи учун зарур бўлган бир қатор проблемаларни ҳал қилишяпти. Шулардан энг муҳими пахта толасидан тўқилган газламаларни ғижимланмайдиган қилишдир.

Ҳозирги кунда халқ хўжалигида синтетик ва сунъий толалар кўп миқдорда ишлатилмоқда. Лекин шу билан бирга пахта толаси тўқимачилик саноатида асосий хом ашё бўлиб ҳисобланади.

Ҳозирча пахта толасининг баъзи камчиликлари бор. У микроорганизмга, юқори температурага, қуёш нури таъсирига чидамсизроқ, тез ғижимланади. Бундан ташқари пахта толасидан тўқилган буюмларнинг сифати жун ва ипакдан тайёрланган буюмлар сифатига нисбатан анча паст. Шунинг учун ҳам бизнинг лабораториямиз олимлари пахта толасидаги мана шу камчиликларни йўқотиш устида бир неча йиллардан бери илмий тадқиқот ишлари олиб боришмоқда.

Турли кимёвий реакциялар таъсирида пахта толасини пишиқ қилиш ва ундан бежирим кийим-кечаклар тайёрлаш масаласи лаборатория ходимларининг бутун фикри-зикрини чулғаб олган. Изланишлар дастлабки самараларни берди. Пахта толасидан тўқилган газламани ғижимланмайдиган қилиш йўли топилди. Бунинг учун газлама альдегидлар ёки уларнинг ҳосилалари билан маълум шароитда ишланади. Бу процессда пахта толасидаги целлюлоза билан кимёвий моддалар реакцияга киришади. Қайта ишланган мана шу пахта толасидан тўқилган мато ғижимланмайдиган бўлади.

Лабораторияда Яков Васильевич Пак ва Жамила Анорметоваларнинг ғижимланмайдиган материаллар олиш устида олиб бораётган тадқиқот ишлари ва илмий ходим Жўра Тиллахўжаевнинг сув ўтказмайдиган газмоллар тайёрлаш борасидаги ишлари мақтовга моликдир. Кўриниши шерстга ўхшаш материаллар олишда химия фанлари кандидати Меер Яковлевич Пилосов алоҳида изланиш олиб боряпти. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, профессор Ҳ. Усмонов ва химия фанлари кандидати Т. Ғофуров ўртоқлар лаборатория ходимларининг самарали ишларига раҳбарлик қилишмоқда.

Биз лабораторияда олиб борилаётган ишлар қандай амалий натижалар бераётганлиги билан ҳам қизиқдик. Ғижимланмайдиган материаллар олиш ва газламаларнинг сатҳига шерсть қоплаш соҳасидаги ишлар Тошкент тўқимачилик комбинатида синаб кўрилмоқда ва яхши натижалар бермоқда. Пахта толасидаги ва ундан тўқилган материаллардаги камчиликларни йўқотиш, шунингдек, ўтга, сувга, турли микроорганизмларга чидамли, чиримайдиган, пишиқ ва кўркам бўлган газламалар тайёрлаш лаборатория илмий ходимларининг диққат-эътиборида турибди.

Пахта толаси таркибига кремноорганик бирикмалар киритиш туфайли газлама сув ўтказмайдиган бўлди. Маълумки, сув ўтказмайдиган материалларнинг ҳаво ўтказувчанлиги йўқолади. Бундай газламалар эса киши организми учун зарарлидир. Чунки киши организми доимо ҳаво талаб қилади. Шунинг учун ҳам талантли олим М. Тўлаганов мана шу проблема устида анча вақтдан бери ишлайди. У кремноорганик бирикмаларни пахта толасига таъсир эттириб, унинг сувга чидамлилигини 2-3 марта оширди. У шу кунларда ана шу чидамлиликни 5-6 мартага кўтариш йўлида самарали тадқиқот ишлари олиб бормоқда.

Бу яратувчи олимлар СССР Госплани ҳузуридаги химия саноати давлат комитетининг Пахта целлюлозаси, химия ва технологияси илмий текшириш институти пахта толасини химиявий усул билан қайта ишлаш лабораториясида кунни-тунга улаб, кишилар эҳтиёжи учун зарур проблемаларни муваффақиятли ҳал қилишмоқда.

Н. ТОЖИБОЕВ.

Зуфар Эшонқулов — Жиззах районидаги «Мевва» колхозининг энг уста сувчиларидан ҳисобланади. У ғўзани сувга мириқтиряпти, ривожини тезлаштириб, ҳосилга-ҳосил қўшяпти. Суратда: ўртоқ Зуфар Эшонқулов ўзига бириктилган участкадаги ғўзаларга сув тарамоқда.

А. Горокрик фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ХУШХАБАРЛАР

Амударёнинг чап соҳилидаги Қорақум даштида Ўрта Осиё — Марказ йирик газ қувури қуриладиган трасса текислана бошланди. Тўртинчи қурилиш бошқармасининг Николай Ефремов бошчилигидаги механизациялашган колоннаси, қум барханларини суриб ва қояларни майдалаб, траншея қазиш учун жой тайёрламоқда. Тайёргарчилик ишлари жазирама иссиққа қарамасдан жадал олиб борилмоқда. Ер қазиш ишларининг ҳаммаси механизациялаштирилган. Бульдозерчилар, скреперчилар, экскаваторчилар кундалик нормаларини ошириб бажармоқдалар.

●

Хоразм чорвадорлари давлатга жун сотиш ярим йиллик топшириғини бажардилар. Қўйчилик фермаларидан ва Қизилқумнинг узоқ яйловларидан тайёрлов пунктларига уч минг центнердан ортиқ қимматбаҳо хом ашё келди. Қўйларнинг жунини қирқиш ва жун топшириш давом этмоқда.

●

Савдонинг прогрессив усули бўлган сотувчисиз магазин Мирзачўлдаги қўриқ ерларда жорий қилинмоқда. Ана шундай биринчи магазин 17-совхознинг Олимжон Норматов бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси ихтиёрига бериб қўйилди. Бригада типовой дала шийпонида энди зарур молларни хоҳлаган маҳалда сотиб олиши мумкин. Ҳар уч кунда бу ерга магазиндаги товарлар запасини тўлдириш учун автолавка келиб туради. Бирор мол олган харидор пулни прилавка устида қолдириб кетади. Магазиндаги моллар учун бутун коллектив жавобгар.

«Голодностепстрой» ишчилар таъминоти бошқармаси қўриқ ердаги совхозларнинг дала шийпонларида мана шундай магазинлар очмоқда.

14 МИЛЛИОН 640 МИНГ ДОНА ТУХУМ

АНДИЖОН. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Область паррандачилари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар тухум тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Давлатга 14 миллион 640 минг дона тухум сотилди.

Андижон, Хўжаобод, Янгиқўрғон, Чуст районлари паррандачилари йиллик планнинг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Область хўжаликларида тухум тайёрлаш ва топшириш давом этмоқда.

ИНДУСТРИАЛ МАРКАЗ

«Тошкент денгизи» соҳилидаги Тўйбўғиз районида индустриал марказ пайдо бўлди. Бу ерда ирригаторларнинг республикада энг йирик деб ҳисобланган корхонаси — йилига 50 минг кубометр темир-бетон буюмлар ишлаб чиқарадиган заводнинг корпуслари қад кўтарди.

Завод ишга туширилди. Завод коллективи Марказий Фарғона ерларини ўзлаштирувчилар ва Қорақалпоғистон шоликорларининг шошилинч заказларини бажаришга киришди. Қўриқ ерларни ўзлаштирувчилар яқин вақт ичида янги ерларда ёпиқ суғориш каналлари, коллекторлар ва гидроузеллар қуриш учун кўп миқдорда бетон қувур, плита, устун ва бошқа материалларни оладилар.

Корхонанинг иккинчи навбатини қуриш учун тайёргарлик кўрила бошланди. (ЎзТАГ).

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ТАЖРИБА, ТАШАББУС

ЯНГИ УСУЛНИНГ АФЗАЛЛИГИ

Мактабимизда шу йилнинг 25 апрелида умумий йиғилиш чақирдик. Унга юқори синф ўқувчилари, биология ўқитувчиси Ж. Қодиров, ишлаб чиқариш таълими бўйича илмий мудир Т. Файзиев ва Тошкент Политехника институтининг старший ўқитувчиси, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи ўртоқ А. Тожиевлар иштирок этишди. Аҳрор ака ўқувчиларга ипак қурти боқишда электр нуридан фойдаланиш усулини гапириб берди ва ўқувчиларга ҳам шу усул билан қурт боқишни маслаҳат берди. Ўқувчиларга бу таклиф жуда маъқул тушди.

Мактабда 11- синф ўқувчиси Азиза Ғаниева ва 8-синф ўқувчиси Зафар Ғаниевлар бошчилигида бригадалар тузилди ва уларнинг ишларига Жамил ака Қодиров раҳбарлик қилди. Карл Маркс номли колхоздан бир қути қурт уруғи олдик. Бу уруғни парвариш қилишда ўқувчиларимиз электр нуридан фойдаландилар. Этажеркадаги уруғ устига 30-35 сантиметр баландликда оқ, қизил ва яшил рангли лампочкалар осиб қўйилди. Қурт 26 кунда, яъни оддий усулда боқилган ипак қуртига нисбатан бир ҳафта олдин тайёр бўлди. Хонанинг иссиқлик ҳарорати 25-27 даража бўлди. Оддий усулда боқилган бир қути уруғдан ўрта ҳисобда 60 килограммдан ҳосил олинса, Тожиев методи бўйича боқилган ипак қуртининг ҳар қутисидан 130 килограммдан ҳосил олдик. Олинган ҳосилнинг 90 проценти биринчи сортга топширилди.

Р. АКБАРОВ,
Калинин районидаги 24-ўн бир йиллик мактабнинг бош илмий мудири.

ҲАМЗА ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театри коллективи Фарғона водийси бўйлаб янги ойлик гастрол — сафарга чиқиш учун тайёргарлик кўрмоқда. Театр коллективи сафар вақтида Сарвар Азимовнинг «Қонли сароб», Чингиз Айтматовнинг «Сарвқомат дилбарим», Ойбекнинг «Қутлуғ қон», Шекспирнинг «Гамлет», Уйғуннинг «Қотил» спектаклларини томошабинларга кўрсатади.

Н. ИНОҚОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

ҲУШЁР ЎҚУВЧИЛАР

Назира Эргашева билан Абдураззоқ Тўрабоев мактабдан қайтаётиб анҳор томондан ёш боланинг товушини эшитиб қолишди. Ўқувчилар анҳор бўйига югуришди: тўрт ёшлардаги бир қизча сувда қалқиб бораётган эди. Назира билан Абдураззоқ қизчани сувдан олиб чиқиб, уни ҳалокатдан қутқариб қолишди.

Қизчанинг отаси Ғуйчи Турғунбоев Янгийўл районидаги 70-мактабнинг 8- синф ўқувчилари Назира билан Абдураззоқка чин юракдан раҳмат айтди.

А. ТУРСУНХЎЖАЕВ.

ВАҚТНИНГ ҚАДРИГА ЕТИНГ

Сурхондарё ғаллакорлари бу йил 62,5 минг гектар майдонда буғдой-арпа етиштиряптилар. Улар етти йилликнинг сўнгги босқичида 55,7 минг тонна дон етиштириш ва давлатга 16,2 минг тонна дон, шу жумладан, 4,5 минг тонна шоли сотиш мажбуриятини олганлар. Улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун астойдил меҳнат қилиб, катта майдонларда мўл ғалла ҳосили етиштирдилар.

Область ғаллакорлари республикада биринчи бўлиб ўрим-йиғимни бошлаб юбордилар. Деҳқончиликнинг оби-тобини, ишнинг кўзини биладиган кишилар раҳбарлик қилаётган хўжаликларда ғалла ўрими оммавий тус олиб кетди.

Шеробод районидаги Киров номли колхоз ғаллакорлари арпа ўримини уюшқоқлик билан ўтказяптилар. Бу ерда 6 та комбайн билан ҳар куни 45-50 гектар ердаги арпа ўриб олинмоқда. Ҳозиргача 2.500 гектар ердаги ғалладан 350 гектаридаги ўриб олинди. Пешқадам комбайнчи коммунист Соҳибназар Худойназаров мавсумда 700 гектар ердаги ғаллани ўриш мажбуриятини олган. У ҳар сменада 9-10 гектар ердаги арпани ўряпти. Унинг мусобақадоши Худойназар Ғойибов ҳам ҳамкасбидан қолишмаяпти.

Шунингдек, райондаги «Партия XXII съезди» колхозида ҳам ғалла ўримининг суръати тез, сифати соз бўлмоқда. Бу хўжаликдаги 7 та комбайннинг ҳаммаси соат механизмидек соз ишлаб турибди. Ўроқчилар 1317 гектар ердаги арпани 15 июнгача, қолган 1634 гектар майдондаги буғдойни эса 30 июнгача ўриб-йиғиб олиш учун курашни қизитиб юбордилар.

— Кўриб турибсиз, — дейди колхоз раиси ўртоқ Мамат Ўролов, — колхозимизда ғалла майдонлари анча кенг. Биз бу йил ғаллачиликдан катта даромад олишни мўлжаллаяпмиз. КПСС Марказий Комитети март Пленумидан кейин одамларимиз ҳам меҳнатга бошқача муносабатда бўла бошладилар. Моддий манфаатдорликнинг ўсиши уларни яхшироқ ишлашга даъват этмоқда.

«Шеробод» совхозининг ғаллакорлари ҳам арпа ўримини шайланиб бошладилар. Бу ерда 10 комбайндан 9 таси ишга туширилди, агрегатлар икки сменада ишлатиляпти. Сариосиё районидаги «Шарқ» совхози ва «Янги рўзғор» колхозларининг ғаллакорлари ҳам ўрим-йиғимга пухта ҳозирлик кўрган ҳолда киришдилар.

Ўрим-йиғим — қисқа муддатли иш. Бунда эрта ўрганлар хирмон қилади, кеч қолганлар эса армон қилади. Шунга қарамай, область хўжаликларида мавжуд бўлган 273 комбайндан атиги 103 таси ремонт қилиниб, қолган 170 тасига қўл урилмаганлиги ачинарли бир ҳолдир. «Коммунизм» совхозида 11 комбайндан энди 5 таси, энг йирик ғаллакор хўжалик — «Сайроб» совхозида эса 32 комбайндан бор-йўғи 16 таси ремонт қилинди. Совхоз раҳбарлари (директори Қ. Тошматов, партия комитетининг секретари А. Холмуҳаммедов ўртоқлар) 6027 гектар буғдой ва 2203 гектар арпани қандай қилиб ва қачон ўриб олинишига ўзлари ҳам ҳайрон.

— Запас қисмлар беришмаса нима қилайлик, — дейишади улар бир овоздан.

— Хўш, Қозоғистондан келтирилган 8 та янги комбайн нега ишлатилмай турибди?

— «СК-6» маркали комбайнларни сўраяпсиз шекилли, — гапга аралашди бош инженер Тўрақул Каримов, — уларнинг келтирилганига 2 йил бўлди. Лекин тоғ шароитига тўғри келмагани учун бекор турибди.

— Қолган 8 та комбайн нега ремонт қилинмаяпти?

— Уларга 40 хил эҳтиёт қисм етишмайди. «Ўзсельхозтехника» район бўлимининг бошлиғи М. Турсунов, бош инженери Ҳ. Хидиров ўртоқларга комбайнлар ремонти ҳақида гап очсангиз, жеркиб ташлашади.

Совхозда «ремонтдан чиқарилди», деб маълумот берилган 16 та комбайнга ҳам аслида 12 баллон, 4 поршень, 6 қирқиш аппарати, 10 та аккумулятор етишмайди. Шундай бўлгач, бу агрегатларни қандай қилиб ишлатиш мумкин?! Хуллас, бу йил 3.800 тоннадан зиёд дон етиштириш, давлатга 1.200 тонна дон сотиши лозим бўлган йирик ғаллакор «Сайроб» совхозида аҳвол мана шундай аянчли.

Ўртоқ Қаҳҳор Бўриев директор бўлган «Бойсун» совхозида ҳам аҳвол ёмон. Бу хўжаликдаги 27 та комбайндан 12 таси мавсумда тайёрланган, холос.

Областдаги кўпчилик хўжаликларда ғалла тозалайдиган механизмлар, дон ташийдиган автомашина ва прицеплар, йўл ва кўприклар ремонти ҳанузгача бошланганий йўқ. Деярли ҳамма жойда хирмон жойлар ва омборлар тайёр эмас, ёнғинга қарши тадбирлар амалга оширилмаган.

Ўтган йили механизатор кадрлар етишмаганлиги сабабли комбайнларни икки сменада ишлатиб бўлмади. Натижада ғалланинг бир қисми ўз вақтида ўрилмай, қолиб нест-нобуд бўлиб кетди. Ана шу хато бу йил ҳам айрим жойларда такрорланяпти. Масалан, Шўрчи ва Денов районларида комбайнчи кадрлар тайёрлаш ишига мутлақо эътибор берилмаяпти.

Бобо деҳқонларимизнинг «Вақтинг кетди — нақтинг кетди», деган ҳикматли сўзи бор. Сурхондарёлик ғаллакорлар ўрим-йиғимда қимматли вақтларини бекорга ўтказиб юбормасликлари, қўлларидаги нақд донни бой бериб қўймасликлари, бу ишда илғорлардан ўрнак олиб, ғалла ўримини қисқа фурсатда, уюшқоқлик билан ўтказиш учун шошилинч тадбирлар кўришлари керак.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Дўстларга ёрдам

Халқаро иқтисодий алоқалар

Мамлакатимизнинг жаҳондаги бошқа давлатлар билан иқтисодий алоқалари йил сайин мустаҳкамланмоқда. Совет Иттифоқи 1950 йилда 42 мамлакат билан савдо-сотиқ қилган бўлса, ҳозирги вақтда қарийб юз мамлакат билан савдо-сотиқ қилмоқда. Кейинги ўн йил ичида социалистик давлатлар билангина савдо-сотиқ ҳажми икки баравардан зиёд ортди.

Корхоналаримиз коллективлари қардош мамлакатларнинг заказларини муддатидан илгари бажараётганликлари тўғрисида Ватанимизнинг ҳамма қисмидан кун сайин хушхабарлар келиб турибди. Масалан, Тожикистондаги экспериментал кабель заводи Монголия Халқ Республикасининг биринчи заказини муддатидан анча илгари бажарди. Электр симларининг катта туркуми қардош республикага юборилди. Электр симлари — Тожикистон экспорт қиладиган саноат буюмларининг кўп турларидан биридир.

Етти йиллик даврида республикада саноатнинг янги тармоқлари — машинасозлик ва электротехника саноати вужудга келди. Тожикистон тўқув автоматлари ва қишлоқ хўжалик машиналарини етказиб берувчи республикага айланди. Ана шу автомат ва машиналар жаҳоннинг қирқ мамлакатига экспорт қилинмоқда.

Камишин ип газлама комбинати ишлаб чиқараётган газламаларга чет элларда талаб катта. Монголия Халқ Республикаси, Вьетнам Демократик Республикаси ва бошқа мамлакатларнинг аҳолиси бу газламаларни зўр иштиёқ билан сотиб олмоқдалар.

Совет кишилари қаҳрамон Вьетнам халқининг заказларини бажаришга айниқса катта эътибор бермоқдалар. Қирғизистон ССР меҳнаткашлари ўз мамлакатининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган дўстларимизга металл қирқувчи станоклар, контрол-ўлчов приборлари, медицина аппаратлари, йирик электр машиналар ва юқори сифатли бошқа буюмларни юбормоқдалар. «Киргизмаш» заводидан яқинда тропик жойлар учун мўлжалланган «ЗИЛ-164» маркали автомобиль радиаторларининг катта бир туркуми тайёрланиб, Вьетнам Демократик Республикасига юборилди.

Совет халқи ўз дўстларига ёрдам кўрсатишга доим тайёрдир. Бу — қуруқ ваъдагина эмас. Совет Иттифоқининг социалистик мамлакатларга, мустамлакачилар асоратидан халос бўлган халқларга кўрсатаётган қардошларча ёрдами — амалдаги пролетар интернационализмидир. Бизнинг Ватанимиз Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги 23 давлатга иқтисодий ва техника ёрдами кўрсатмоқда, 500 дан ортиқ саноат корхонаси ва бошқа корхоналарни қуришда уларга кўмаклашмоқда.

Яқинда «СМЗ» маркали трактор прицеплари Пензадан Кубага юборилди. Бу прицепларни Сердобск машинасозлик заводи тайёрлаган. Тўрт тонна юк кўтарадиган бу прицепларга рессорали осма ва гидравлик тормозлар ўрнатилган. Уларда юкни бирданига уч томонга ёки бир томонга бўшатиш имконини берадиган махсус механизмлар бор. Бу машиналар Кубадан ташқари яна 29 мамлакатга экспорт қилинмоқда.

Совет Иттифоқи Ҳиндистонга катта иқтисодий ёрдам кўрсатмоқда. Ленинград иқтисодий районидаги қирққа яқин корхона бу мамлакатнинг заказларини бажармоқда. Бу корхоналар Ҳиндистонга турбина, генератор, двигателларни, электр ускуналар, машиналар, аниқ ишлайдиган приборларни юбормоқда.

Ҳиндистон — Я. М. Свердлов номли станоксозлик фирмасининг чет элдаги энг йирик мижозидир. Кейинги уч йил ичида Ранчи, Бхилаи ва бошқа жойлардаги янги қурилишларга юборилган металл қирқувчи машиналар миқдори уч баравар ортди. Ленинградликлар универсал фрезер, токарлик станоклари ва бошқа станокларни етказиб бермоқдалар. Фирма яқинда жуда катта деталларни ишлаш учун универсал станок тайёрлади. Бу станок ўзи ишлаб бераётган буюмдан 4-6 баравар енгил. Бу станокда турли операцияларни бажариш мумкин.

КПСС XXII съезди номли металл заводида яқинда Ҳиндистон учун йигирма биринчи буғ турбинаси тайёрланди. Бу завод Ҳиндистоннинг бешта теплоэлектр станцияси ва учта гидравлик электр станцияси турбиналар билан таъминлашда қатнашмоқда. Ҳиндистон учун шу вақтгача тайёрланган машиналарнинг умумий қуввати 1.5 миллион киловаттдан ҳам ошиб кетди.

Ҳиндистондаги кўп заводларда Липецк станоксозлик заводининг маркаси қўйилган машиналарни учратиш мумкин.

Совет кишилари қардош, дўст халқларга иқтисодий ёрдам кўрсатиш билангина чекланиб қолмаяпти. Кўп мамлакатларнинг вакиллари илғор тажрибаларни ўрганиш учун бизнинг мамлакатимизга келиб турибдилар. Совет кишилари меҳмонларни хурсандчилик билан кутиб олиб, ўз ютуқларини бажонидил улар билан баҳам кўрмоқдалар.

Капиталистик мамлакатлар билан ҳам савдо-сотиқ кенгайиб бормоқда. Финляндия, Англия, Япония, Франция ва бошқа давлатлар биздан кўп товар сотиб олмоқдалар.

Яқинда Ленинграддан янги конструкциядаги ғоят унумли ишлайдиган биринчи агрегат Хельсинкидаги «Панпелла» акцияли ширкатга юборилди. Бу агрегатни Карл Маркс номидаги фирма тайёрлади.

Узоқ Шарқ денгиз пароходчилигининг дастлабки тўққиз денгиз шатак кемаси Маго портидан Японияга қараб йўл олди. Улар 9 та жуда катта солни Хоккайдо оролига олиб борадилар. Бу солларнинг ҳар бирида икки минг куб метрдан уч минг куб метргача ёғоч бор. Узоқ шарқликлар бу йил ёз фаслида Япония портларига 100 минг куб метрдан кўпроқ биринчи сортли ёғоч етказиб берадилар. Бундай мисоллар кўп.

Совет Иттифоқининг иқтисодий алоқалари ва бошқа алоқаларнинг муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги мамлакатимизнинг қудрати ўсганлигинигина эмас, балки унинг барча мамлакатлар ва халқлар билан яхши қўшничилик ҳамда дўстлик муносабатларини мустаҳкамлашга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга интилаётганлигини ҳам исбот қилади. (ТАСС).

Янги қўшиқлар

ПИЛЛАЧИ ҚИЗ

Олам тасаддуқ барнолигингга,
Ноз-ишвагар, шўх зеболигингга.
Боғу чаманда сайр айласанг гар,
Боғ лолу ҳайрон раънолигингга.

Ишқинг ҳамиша дилларда туғён,
Касб эт вафони, эй, яхши жонон.
Булбул қилур тонг юз доду афғон,
Гуллар ичида танҳолигингга.
Эй сарвқомат, нозсанг чаманда,

Бўлди гўзаллар ҳуснингга банда,
Тенглашмоқ истаб хўблар Ватанда.
Аълолар ичра аълолигингга.

Эй пиллачи қиз, куйлашда доним.
Куйинг ипакка ўхшар мулойим,
Минг-минг чеварлар бўлмасми таслим,
Ишчанлигингга, донолигингга.

Маъруф НАЗАРОВ.

□ □

ПИЛЛАМИЗ—ТИЛЛАМИЗ

Қурт боққанмиз, боққанмиз,
Меҳр билан боққанмиз,
Кумуш пилла тоғ уйиб,
Халқимизга ёққанмиз.

Дурдонадир — пилламиз,
Бизнинг ноёб тилламиз.

Пилламиз шода-шода,
Пахтамиздек озода.
Ипагимиз ранг-баранг,
Хирмонимиз зиёда.
Дурдонадир — пилламиз,
Бизнинг ноёб тилламиз.

Тўлқин РАЖАБИЙ.

РЕДАКЦИЯМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Кеча ҳинд журналистлари «Совет Ўзбекистони» редакциясида меҳмон бўлдилар. Самимий ва дўстона суҳбатда ҳиндистонлик журналистлар ўзбекистонлик ҳамкасбларининг ишлари, республика саноати, қишлоқ хўжалиги билан, Ўзбекистонда матбуотнинг ривожланиши билан қизиқдилар. Суратда «Вишвамитра» газетасининг махсус мухбири БХАТАЧАРИЯ (чапдан), «Пратап» газетасининг эгаси ва редактори ВИРЕНДРА, «Малаяла Монорама» газетасининг эгаси ва редактори ЧИРИЯН ҳамда «Жанасата» газетасининг эгаси ва редактори СЕТХ.

И. Глауберзон фотоси.

МИНГ РАҲМАТ, ЯХШИЛАР!

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Шўрчи — Қумқўрғон йўлида уй-рўзғор буюмлари ортилган юк машинаси елдек учиб борарди. Ўғлини қучоғига олиб ўтирган Альбина Михайловна эри Виктор Федоровичга Қумқўрғондаги янги уйга анжомларни қандай жойлаштиришни севиниб таърифларди.

Қумқўрғонга ҳам етиб келишди. Янги уйга кўчиб келиш хурсандчилиги узоққа чўзилмади. Альбина Михайловна ҳовлиққанча эрининг ёнига югурди. Ранги қув оқарган Альбина ҳаяжондан энтикиб:

— Сумкамиз... паспортларимиз... — дея оларди, холос.

Чунки йўқолган сумкада Виктор Федорович Сидоренконинг паспорти, ҳарбий билети, етуклик аттестати, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномаси, Альбина Михайловна Бобровскаянинг паспорти, техникумни битирганлиги тўғрисидаги дипломи, меҳнат дафтарчаси, ўғлининг туғилганлиги ва никоҳ ҳақидаги гувоҳномалари, эр-хотиннинг комсомол ва касаба союз билетлари, омонат касса дафтарчаси ва 102 сўм пул бор эди. Улар зарур ҳужжатлари йўқолгач, қаерга боришни, кимдан ёрдам сўрашни ўйлаб, бошлари қотди...

Ўша куни кечқурун шу йўлдан яна бир машина ғизиллаб бора ётган эди. Бу махсус ускуналанган машинада Жарқўрғон район маиший хизмат кўрсатиш уйининг бошлиғи Амур Иванович Ли, соатсоз Муҳаммад Ҳасанов, сартарош Очил Муҳаммадиев, этиқдўз Очил Борухов, фотограф Моҳим Исҳоқовлар Лалмикор посёлкасидаги меҳнаткашларга хизмат қилиб қайтаётган эдилар. Улар машинада чақчақлашиб ўтирганда, чироқ ёруғида йўл чеккасида бир нарсани кўриб қолдилар. Шофер Эргаш Холмўминов дарҳол тормозни босиб, машинани тўхтатди. Ишчилар машинадан сакраб тушиб, чанг-тупроқда ётган сумкачани топиб олдилар. Улар сумкачани очиб кўрдилар-у, нарсаларга қўл тегизмадилар.

— Ҳой, ким бор? — деб қичқирди, шофер Эргаш Холмўминов. Сумканинг эгаси топилмади.

Холмўминов сумкачани йўқотган кишиларнинг аҳволини кўз олдига келтирди:

— Хафачиликдан ўзларини қўярга жой тополмаётгандир, — деди у. Тезроқ эгаларига хабар қилиб, ташвишдан қутқазайлик.

Улар Жарқўрғон район марказига етиб келиб, сумкачани милиция ходимларига топширишди. Район милиция бўлимининг бошлиғи З. Нукаров олижаноб кишиларга раҳмат айтди.

Альбина Михайловна Бобровская сумкачасини қўлига олар экан;

— Қандай яхши одамларимиз бор-а, уларга қандай миннатдорчилик билдирсам экан? — дерди севиниб.

Ниҳоят Альбина Михайловна билан Виктор Федорович милиция ходимларидан илтимос қилишди:

— Яхши кишиларга газета орқали миннатдорчилигимизни билдирсангиз. Уларга минг раҳмат айтиб қўйсангиз. Раҳмат, яхши одамлар.

Ю. ЭРГАШЕВ.

Бугун тўртинчи бетда: Теҳронда совет савдо-саноати виставкаси ❊ *Нью-Йоркда оммавий норозилик митинги* ❊ Капитализм — фермерларга кулфат ❊ **Конлар қўшинлар қуршовида**

ХАЛҚЛАР ТАЛАБИ: АҚШНИНГ АГРЕССИЯСИ ТЎХТАТИЛСИН!

БРЮССЕЛЬ

Европадаги капиталистик мамлакатларнинг 18 коммунистик ва ишчи партияси вакиллари Брюсселда ўтказилган кенгашга тўпланишди. Улар Доминикана Республикаси халқларининг асосий демократик эркинликларни сақлаб қолиш учун ва мамлакатнинг мустақиллигини ҳурмат қилиш учун зўр қаҳрамонлик билан кураш олиб бораётганликларини табрикладилар.

Доминикана Республикаси халқига қарата чиқарилган бу мурожаат «Драпо руж» газетасида эълон қилинди.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг вакиллари, дейилади мурожаатда, АҚШнинг йўл қўйиб бўлмаслик даражада аралашувини ва қонли интервенциясини қоралайдилар.

ТОКИО

9 июнда Японияда АҚШнинг Вьетнамдаги агрессив урушига қарши бирлашган халқ ҳаракатлари куни ўтказилди. Бу ҳаракатга мамлакатдаги барча демократик кучлар ва аҳолининг турли табақалари қатнашди.

Япониянинг кўп шаҳарлари ва саноат марказларида оммавий митинг ва намойишлар бўлиб ўтди. Бу митинг ва намойишларнинг қатнашчилари Американинг Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилиши ва АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги уруш ҳаракатлари дарҳол тўхтатилсин, чет эл қўшинлари бу мамлакатдан олиб чиқиб кетилсин ҳамда вьетнам халқига ўз ишларини ўзи ҳал этиш ҳуқуқи берилсин, деб талаб қилдилар.

Бу ҳаракатларда жами уч миллионга яқин киши қатнашди.

БРАЗЗАВИЛЬ

Анголани озод қилиш халқ ҳаракати партиясининг ёшлар секцияси «АҚШнинг Доминикана Республикасига қарши жиноий ва мудҳиш интервенцияси»ни қоралайди.

Бу ерда эълон қилинган баёнотда таъкидлаб ўтилишича, Америка империалистларининг Доминикана Республикаси ишларига аралашувини тинчлик учун курашаётган барча халқлар қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар. Ана шу янги мудҳиш хуруж АҚШ империалистларининг Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларига қарши қилган жиноятлари рўйхатини янада кўпайтиради. Анголани озод қилиш халқ ҳаракати партиясининг ёшлар секцияси Америка империалистларининг жиноий кирдикорларига қарши қатъий норозилик билдиради.

НЬЮ-ЙОРК

Бу ерда Америка ҳукуматининг Вьетнамдаги сиёсатига қарши оммавий норозилик митинги бўлди. Бу митинг оқилона ядро сиёсати учун кураш миллий комитети ва 29 та бошқа касаба союз, студентлар ташкилотлари, диний ташкилотлар ва тинчлик учун кураш ташкилотларининг ташаббуси билан уюштирилди. Сўзга чиққан нотиқлар — сенатор Морзе, Чикаго университетининг профессори Моргентау, социалистик партия раҳбари Томас ва бошқалар АҚШ авиациясининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилишларини тўхтатишга ва Жанубий Вьетнамда ўт очишни тўхтатишга даъват этдилар.

Митингда 17 мингдан ортиқ киши қатнашди.

Митинг тамом бўлганидан кейин митинг қатнашчиларидан бир неча минг киши Бирлашган Миллатлар Ташкилоти биноси олдига борди. (ТАСС).

ФОШ ҚИЛУВЧИ РАҚАМЛАР

ЛОНДОН, 10 июнь. (ТАСС). Жанубий Африка Республикасида яшовчи африкалик ишчиларнинг етмиш беш проценти ишга чиқиш олдидан овқатланмайди, ҳар уч африкаликнинг бири ҳеч қачон сут истеъмол қилган эмас, ҳар уч африкаликнинг иккитаси мева нималигини билмайди. Африкаликларнинг етмиш беш проценти тўйиб овқат емайди.

Хусусий хайр-эҳсон ташкилоти «Купугани» томонидан Жанубий Африка Республикасининг туб аҳолиси ўртасида ўтказилган текшириш натижалари ана шундай. Бу маълумотлар Иоганнесбургда чиқадиган «Ранд дейли мейл» газетасида эълон қилинди.

КИНО

ЎЧМАС ИЗЛАР...

«Ҳурматли редакция! Талантли ёзувчимиз Пиримқул Қодировнинг «Қадрим» повестини қандай қилиб ўқиб чиққанимни сезмай қолибман.

Ростини айтсам, асарни ўқиб, менинг ҳам Газли конларига бориб ишлагим келди.

... Бахтли замон фарзандлари Зулайҳо билан Искандар ҳозир қаерда ишлашади. Уларнинг тақдирини билгим келади.

Оддий аскар **Умматқул РУЗИМАТОВ**».

Китобхонлар истеъдодли ёзувчи Пиримқул Қодировнинг «Қадрим» повестини қизгин қарши олганликлари, севиб ўқиётганликлари, асар уларни янгидан-янги қаҳрамонликларга ундаётганлигини ҳаяжонланиб ҳикоя қилувчи хатлар автор номига ҳам, редакцияларга ҳам келиб туради.

Шу кунларда «Қадрим» повести авторининг янги асари «Сенинг изларинг» кинофильми экранларга чиқарилди. «Қадрим»даги ғоя картинада янги формада, ғоят ҳаяжонли, ҳаётий лавҳаларда талқин этилади. Шунга кўра, биз ана шу фильм тўғрисида баъзи фикрларимизни айтиб ўтмоқчимиз.

Даставвал, фильм кенг жамоатчилик томонидан мамнуният билан кутиб олинди. Бунинг сабаби шуки, ёзувчи-сценарист Пиримқул Қодиров турмушни, хусусан, одовкорлар ҳаётини яхши билади. Қаҳрамонларни танлай олади, уларнинг интилишларини, орзу-умидларини, характерини, дунёқарашини, юриш-туришини, хуллас, бутун фазилатларини мукаммал ўрганиб, ипга маржондек тизади. Автор қаҳрамонлар билан меҳнат аҳли тилида — газчилар тилида сўзлашади. Фильмни томоша қилар экансиз, авторнинг газчилар ҳаётини мукаммал ва чуқур билишини ҳис этасиз.

Фильмда ёрқин, тиниқ, ҳаяжонлантирувчи лирик лавҳалар кўп. Мана, кўз ўнгингизда бепоён чўл. Ҳар жой-ҳар жойда газчиларнинг дароз вишкалари савлат тўкиб турибди. Яна дашт-биёбон. Искандар билан Зулайҳо бу ерларга илк бор қадам босганларида, баъзилар уларнинг бу ерда қолишига ишончсизлик билан қарайдилар. Ҳатто ачинадилар ҳам. Аммо оташ юрак ёшлар саҳро бағрида из қолдириш учун келганликларини исботлайдилар. Ҳали ўзлари учун нотаниш шароитда дуч келган жуда катта қийинчиликларни мардонавор енгадилар, ҳамкасблари ўртасида ҳурмат ва эътибор қозонадилар.

Фильм бош қаҳрамонларидан бири Искандар — қалби меҳнат ва яратиш ишқи билан жўш урган ўтюрак ёшларимизнинг ажойиб фазилатларини ўзида мужассамлаштирган йигит. У доим газ ҳақида — халқ бойлиги, саноатимиз дармони, хонадонларимиз кўрки ҳақида ўйлайди, унинг нобуд бўлмаслиги учун курашади. Зилзиладай титраётган ер ва кўз очирмайдиган газ қуйқумлари билан «жанг» қилади. Искандар энг хавфли дақиқаларда қўлидаги сим арқонни вишкага улайди ва бурчини аъло даражада ўтайди.

Фильмда Искандарнинг довюраклиги, севгига содиқлиги, бу йўлда ҳар қандай машаққатларни ҳам енгиб ўтишга қодир эканлиги ҳаётий ва ранг-баранг бўёқларда, жозибали картиналарда ҳикоя қилинади.

Сценарий автори, жумладан, Ризамат, Ашур, Такен, Даврон, Володя ва бошқа персонажлар образларининг ҳам ишонарли, тўлақонли чиқишига эришган. Фильмни томоша қилар экансиз, ўзингизни ана шу қайноқ ҳаёт ичида юргандай, фильм қаҳрамонлари билан сўзлашаётгандай, улар билан ҳамкордай ҳис этасиз. Уларнинг ютуғи сизни қувонтиради, қувонч ва аламларига шерик бўласиз. Бунинг боиси шундаки, фильм ижодкорлари уни яратишда ҳаёт фактларига, гўзал ва жозибали турмушимиз фактларига асосланган ҳолда иш кўрганлар. Искандар ва Зулайҳо газопроводга келган дастлабки кундаги воқеалар, ўзига дастлаб берилган ишдан кўнгли тўлмаган Зулайҳонинг руҳий ҳолати; Такеннинг аламли муҳаббатини ифодаловчи эпизодлар ҳам бу фикрни исботлайди.

«Сенинг изларинг» фильмида муҳаббат мавзуи ўзига хос тарзда жўшқин тасвирланган. Чиндан ҳам мазкур картинада севги дабдабали ваъдалар, ялтироқ сўзлар билан изҳор этилмайди. Балки Искандар билан Зулайҳо ўртасидаги муҳаббат олижанoблик, камтарлик, меҳнатга муҳабат ва икки ёш қалбнинг бир-бирига чексиз садоқати орқали тасвирланган. Зулайҳо ролини ижро этган талантли ёш актриса О. Далашева, юраги беғубор, ўз қадр-қимматини биладиган, меҳнат ишқи билан нафас оладиган, аҳдига содиқ қизнинг тўлақонли образини ярата олган.

«Сенинг изларинг» коммунизм қурилишини тезлаштираётган газчиларнинг Бухородан — Уралгача босиб ўтган ўчмас излари ҳақида мадҳия деса бўлади.

...Искандар бу чўлда Зулайҳо билан бирга қанчадан-қанча дурдоналар топади. Шу дурдоналардан бири газ бўлса, дейди Искандар фахрланиб, яна бири — ўзимнинг инсоний қадр-қимматим эмасми?

Ҳа, Искандар билан Зулайҳо бу ерда катта бойлик — газ топишади, ўз қадрини топишади, из қолдиришади. Бу из Бухородан — Уралга етади, яна қанчадан-қанча шаҳар ва қишлоқларимизни ораалаб ўтаверади...

Шу ўринда постановкачи-режиссёр Р. Ботиров, А. Хачатуров ҳамда бош оператор А. Масленниковнинг фильм устида жиддий ишлаганликларини, композитор И. Акбаровнинг фильм руҳига мос музикалар яратганини айтиб ўтиш керак.

Замондошларимиз меҳнатини мадҳ этувчи бу фильмда бизнингча, ҳали меъёрига етмаган айрим деталлар ҳам бор. Масалан, шофер Давроннинг муҳаббати ва унинг севгилиси висолига етиши унча етарли ҳал қилинмаган.

Баъзи жузъий камчиликлардан қатъий назар, «Сенинг изларинг» фильми ёшлик ғайратини, меҳнатни мадҳ этувчи лирик кино асари сифатида диққатга сазовордир. Кишини меҳнатга, курашга, бунёдкорликка даъват этувчи бу фильмни томошабинлар қизғин кутиб олганликлари бежиз эмас.

С. ҚОДИРОВ,
О. ҲАКИМОВ.

Планетамизда

ЯКУНЛОВЧИ МАЖЛИС

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР КАСАБА СОЮЗ МАРКАЗЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ КЕНГАШИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

МОСКВА, 10 июнь. (ТАСС мухбири). Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида аъзо бўлган социалистик мамлакатлар ва Югославия касаба союз марказлари вакилларининг кенгаши бугун ўз ишини тамомлади.

Якунловчи мажлисда Касаба союзларининг меҳнаткашларни халқ хўжалигини планлаштириш, ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб этиш соҳасидаги фаолияти, иш ҳақи системасини ва ходимларнинг ўз меҳнати натижаларидан моддий манфаатдорлиги формаларини такомиллаштириш соҳасидаги фаолиятига доир масалалар юзасидан мунозара бўлди.

Мунозараларда делегацияларнинг бошлиқлари — ВЦСПС раиси В. В. Гришин, Чехословакия Касаба союзлари марказий кенгашининг раиси Ф. Зупка, Умумвенгрия касаба союзлари кенгашининг бош секретари Я. Брутьо, Эркин немис касаба союзлари бирлашмаси марказий правлениесининг раиси Г. Варике, Югославия касаба союзлари иттифоқи марказий кенгашининг бош секретари В. Скенжич, Польша касаба союзлари марказий кенгашининг раиси И. Лога-Совиньский, Румыния касаба союзлари марказий кенгашининг раиси Д. Бежан, Жаҳон касаба союзлари федерацияси ижроия комитетининг аъзоси П. Жансус қатнашдилар.

Кенгашнинг иш якунлари тўғрисидаги ахборотда бундай дейилади: Қардош касаба союзларининг делегациялари тажрибаларни ўртоқлашиш касаба союзларининг меҳнаткашларни социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишга жалб этиш соҳасидаги ишлари учун фойдали бўлди, деб ҳисоблайдилар. Тажрибаларни алмашиш социалистик мамлакатлар касаба союзларининг дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Касаба союз марказлари вакилларининг кенгаши, деб таъкидланади ахборотда, ишчанлик вазиятида, дўстлик ва қардошлик руҳида ўтди.

ҲАРБИЙ ХУНТАНИНГ КИРДИКОРЛАРИ

ЛА-ПАС, 10 июнь. ТАСС мухбири ЛУИС АНХЕЛЬ ЛЕЙТОН хабар беради:

Боливия ҳарбий хунтасининг ҳамраиси генерал Рене Баррьентос кон ишчиларини хунтани қўллаб-қувватлашга ва ҳукуматнинг конларда амалга ошираётган тадбирларини маъқуллашга чақирди. Меҳнаткашларни қуролсизлантириш, иш ҳақини қисқартириш ва олти минг «ортиқча» ишчини ишдан бўшатиш ана шу тадбирлар жумласидандир. Баррьентос радио орқали сўзлаган нутқида кончиларни «қардош шахтёрлар», деб атади ва уларнинг бошига тушган ҳамма кулфатлар учун «коммунистлар, агитаторлар ва олигархия» айбдордир, деди.

Ишчиларни қурол кучи билан ён беришга мажбур этиш йўлида кўп марта ҳаракат қилинганидан кейин, Баррьентос шундай даъват билан мурожаат қилди. Мамлакатдаги конларнинг кўпини қўшинлар ишғол қилди, бошқа конлар қуршаб олинди.

ЛА-ПАС, 10 июнь. (ТАСС). Боливия ҳарбий хунтасининг ҳар иккала ҳамраиси генерал Баррьентос ва генерал Овандо кон-руда марказлари Катави, Сигло — XX ва Уанунига жўнаб кетишди. Улар кончилар билан суҳбат қилиб, иш ҳақининг қисқартирилиши ва ишчиларнинг ишдан бўшатилиши уларнинг манфаатларига муносиб эканлигига ишчиларни ишонтирмоқчи бўладилар.

Генераллар Оруро кон-руда марказига жўнаб кетишдан олдин янги ҳарбий қисмлар юборилди. Генерал Баррьентос бу қўшинлар «тартибни, ҳокимият принципини сақлаши ва меҳнаткашларни ҳимоя қилиши» керак деди.

ФЕРМЕРЛАР ХОНАВАЙРОН БЎЛМОҚДА

Шу йил баҳорда Қўшма Штатлардаги энг катта дарё Миссисипи тошиб, Иллинойс ва Миссури штатларида ўн минглаб акр ерни сув босиб кетди. Мутахассислар бундай тошқин ҳар юз йилда бир марта бўлади демоқдалар. Бу тошқин 150 миллион долларлик моддий зарар етказди.

АҚШнинг баъзи районларида қишлоқ хўжалигига катта зарар келтирган бу тошқин майда Америка фермерлари бошига тушган социал кулфатлар олдида ҳеч гап эмас. Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги махсус обзорда Қўшма Штатларда ҳар йили 100 мингдан ортиқ ферма йўқ бўлиб кетаётганлигини ёзди. 1952 йилда мамлакатда 5,2 миллион ферма бор эди. 1962 йилда 3,7 миллионга тушиб қолди, ҳозир эса фермалар 3,4 миллионтадир.

Америка фермаларининг камайиб кетаётганлигига сабаб нима? Америка фермерлари состави бир хил эмас. Бир томонда фойда олишни асосий мақсад қилиб қўйган капиталист фермерлар туради. Улар ўнлаб ва юзлаб ёлланма ишчиларни эксплуатация қиладилар. Иккинчи томонда майда ва ўрта фермерлар туради. Улар хўжаликни деярли ўз оилалари кучи билан бошқарадилар. Фермерларнинг бу қарама-қарши группалари абадий тинч-тотув яшай олмайди.

В. И. Ленин «Деҳқончиликда капитализм тараққиётининг қонунлари ҳақида янги маълумотлар» деган асарида, шунингдек, бошқа бир қатор асарларида капитализм иқтисодий қонунларининг қишлоқ хўжалигида амал қилиши оқибатида майда деҳқон хўжалиги тўхтовсиз хонавайрон бўлиб боришини ёзган эди. Бу қоиданинг тўғрилигини Америка қишлоқ хўжалигининг ҳозирги аҳволи тўла тасдиқлаб турибди. Майда ва ўрта фермерлар йирик капиталистик хўжалик билан рақобат курашига бардош бера олмай хонавайрон бўлмоқдалар. Бу курашда улар ғолиб чиқолмайдилар, чунки машиналар, химиявий ўғитлар, гербицидлар, сортли уруғлик сотиб олиш учун уларда етарли миқдорда маблағ йўқ. Бунинг устига АҚШда кўпгина қишлоқ хўжалик машиналари жуда қиммат туради ва фермерларнинг асосий кўпчилиги бундай машиналарни сотиб олишга қодир эмас. Масалан, олча терадиган машина 12 минг доллар, нўхат ва ловия йиғиштирадиган ҳозирги замон комбайни 20 минг доллар туради. Ҳолбуки, фермер хўжаликларининг 46 процентининг даромадлари жуда кам, фермерларнинг тўртдан бир қисми сўнгги ўн йилликда ҳар йили 500 доллардан ҳам камроқ — қашшоқларча даромад ҳисобига яшамоқда. Кўриниб турибдики, ҳозирги замон қишлоқ хўжалик машиналарини фақат йирик капиталистик фермерларгина сотиб олишлари мумкин.

АҚШ қишлоқ хўжалик экономикасида фермаларнинг турлича ўрин тутганлигига сабаб ҳам уларнинг техника билан турли даражада таъминланганлигидир. ЮПИ агентлиги ўз обзорларидан бирида 1963 йилда Қўшма Штатларда ҳар йили ўртача 5 минг долларлик ва ундан ортиқ маҳсулот сотадиган фермалар 1,6 миллионта бўлганлигини ёзди. Бу фермаларнинг иқтисодий аҳамияти катта. — Улар қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг 91 процентини етиштирадилар. Уларнинг орасида йилига 10 минг долларлик ва ундан ҳам кўпроқ маҳсулот сотадиган йирик фермалар асосий роль ўйнайди. Бундай фермалар сони 1959 йилдаги 822 тадан 1963 йилда 978 тага етди. Бундай фермалар АҚШ қишлоқ хўжалик бозорида ҳукмрон мавқени эгаллаб олган. 1,9 миллион майда ва ўрта фермалар эса амалда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидан четга чиқариб қўйилган. Чунки маҳсулот ишлаб чиқаришда уларнинг улуши атиги 9 процентни ташкил этади. Бундай фермаларнинг хўжалик аҳамияти шунчалар камки, бир кун келиб, қишлоқ хўжалик бозорида уларнинг ҳаммаси йўқ бўлиб кетса ҳам, ҳеч ким сезмайди.

Майда ва ўрта фермерлар яшаш учун курашмоқда. Қиммат техникани сотиб олиш учун пули бўлмаганлигидан, улар машиналарни ижарага оладилар. Лекин ижара учун йилига 10 процент фойда тўлашга тўғри келади. Шунинг учун ҳам бундай фермерларнинг ишлаб чиқариш харажатлари ортиб кетади ҳамда йирик капиталистик фермерлар билан рақобат курашида ғолиб чиқишига ҳеч қандай умидлари йўқ.

Майда ва ўрта фермерларнинг бошқа душмани ҳам бор. Бу — харид қилувчи монополиялардир. Улар дон, гўшт, тола учун жуда паст баҳо белгилайдилар. Фермерларнинг харид қилувчи монополиячиларни маҳсулотга кўпроқ ҳақ тўлашга мажбур қилиш учун барча уринишлари чиппакка чиқди. Монополиялар харид баҳоларини тобора камайтирмоқдалар. «Юнайтед Стейтс ньюсэнд Уорлд рипорт» журналининг ҳисобларига кўра, фермерлар ўзлари сотган дон учун 1964 йилда 1947 йилдагидан 15 процент кам пул олганлар. Шу вақт ичида мол гўшти баҳоси 14 процент, картошка 45 процент арзонлашди ва ҳоказо. Бироқ, бундан истеъмолчи ҳеч қандай фойда кўргани йўқ, чунки шу вақт ичида дон маҳсулотлари баҳоси 54 процент, мол гўшти баҳоси 26 процент, картошка баҳоси 29 процент ошди.

Фермерлар маҳсулоти баҳоларининг мунтазам камайиб бориши даромадларнинг пасайиб кетишига олиб келмоқда. 1951 йилдан 1964 йилга қадар фермерларнинг даромади 26 процент камайди. Шундай экан, кўпгина фермерларнинг хонавайрон бўлганлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Шундай қилиб, АҚШ қишлоқ хўжалигида капитализм тараққий этган сари кўплаб фермерлар хонавайрон бўлмоқда.

Бунга ҳукумат қандай қарамоқда? Эйзенхауэр ҳукуматида деҳқончилик министри лавозимини эгаллаб турган Эзра Бенсон миллионлаб фермерларнинг сўзсиз хонавайрон бўлишини тан олган эди. У кўпгина фермерлар сўзсиз ўз ерларини ташлаб кетишларига тўғри келади, деб очиқдан-очиқ айтган эди. Министрнинг бу гапларини ўша вақтда оппозицион демократик партия танқид қилган эди. Бироқ, демократик партия ҳокимият тепасига чиқиб олгач, ана шу масалага бўлган муносабатларини ўзгартириб юборди ва аслида майда ва ўрта фермаларни тугатиш йўлига ўтиб олди.

Оқ Уйдаги Бюджет бюросининг директори Кермит Гордон, АҚШнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган барча эҳтиёжларини қондириш учун фақат 1 миллион эффектив (йирик капиталистик деган маънони тушунаверинг) фермер хўжалиги етарли бўлади, деб ҳисобламоқда. Ҳозирги вақтда АҚШда 3,4 миллион фермер бор. Шундай қилиб, Кермит Гордоннинг ҳисобига кўра, 2,4 миллион фермер мутлақо ортиқчадир.

Фермерларни ердан планли асосда ҳайдаб чиқариш бутун мамлакатда норозилик туғдирди. «Қишлоқ хўжалик штатларидан сайланган конгресс аъзоларининг айтишларига кўра, — деб ёзади «Юнайтед Стейтс ньюс энд Уорлд рипорт» журнали, — сайловчилардан юзлаб хат келиб турибди, бу хатларда Оқ Уйнинг атиги 1 миллион фермер керак, холос деганидан шикоят қилинади. Бироқ, Оқ Уй бу шикоятларга парво қилмаётир. Бюджет бюросининг директори Кермит Гордон бу фермерларга «Уларнинг ўзлари ёки болалари сўзсиз бошқа ишга ўтишга мажбур бўладилар» деб маслаҳат берди.

Вашингтонлик амалдорнинг бу маслаҳатидан баъзи хонавайрон бўлган фермерлар фойдаланишлари мумкин эди. Лекин бутун гап шундаки, АҚШда Кермит Гордоннинг маслаҳати бўйича иш тутиш осон эмас. Ахир мамлакатда ишсизлар сони 4 миллион кишидан ҳеч қачон камаймаяпти-да! Ҳаёт шуни кўрсатиб турибдики, бундай шароитда катта ёшдаги кишилар шаҳардан иш топа олмайдилар. Эҳтимол ёш фермерларнинг бир қисми экономиканинг бошқа тармоқларида ўзига иш топиб олар. Бу ҳақда бирон нарса дейиш қийин. Лекин шу нарса равшанки, Миссисипи дарёсида яна бир катта тошқин бўлгунга қадар майда ва ўрта фермерлар хонавайрон бўлиб, бутунлай йўқ бўлиб кетади. Капитализмнинг қонуни ана шундай.

К. СЕМЕНОВ.
(ТАСС).

ВЬЕТНАМ Демократик Республикасининг қаҳрамон халқи Америка ҳаво қароқчиларига зарба беришда ва меҳнатда зўр жасорат кўрсатмоқда. Кураш билан бир вақтда қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳосилни йиғиб олмоқдалар. Баъзи бригадалар ҳар гектаридан 3 тоннагача шоли олмоқда. Кооператив аъзолари [illegible] шоли ўришга [illegible]. Суратда: кооперативлардан бирида шоли ўриш пайти.

ВНА—ТАСС фотоси.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● Танзания Бирлашган Республикасининг пойтахти — Доруссаломда мамлакат миллат мажлисининг сессияси очилди. Депутатлар Танзанияда бир партияли демократик давлат барпо этиш тўғрисидаги президентнинг махсус комиссияси тайёрлаган докладни муҳокама қиладилар.

● Теҳронда биринчи совет савдо-саноат виставкаси очилди. Эронликлар виставкани кўриш учун мамлакатнинг энг узоқ районларидан ҳам келган эди. Совет саноати маҳсулотларини бир миллионга яқин киши келиб томоша қилди. «Совет виставкаси, — деб ёзади «Кейхан» газетаси, — иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлашга ёрдам беради».

● Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Бош министри Чжоу Энь-лай Танзания Бирлашган Республикасидан жўнаб кетди. Чжоу Энь-лай билан Танзания раҳбарлари ўртасида бўлиб ўтган музокаралар вақтида иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларга доир масалалар, шунингдек халқаро проблемалар қараб чиқилди.

● АҚШнинг «Раббер» каучук корпорациясига қарашли 19 корхонада резина саноати ишчилари касаба союзининг забастовкаси тамом бўлди. Янги коллектив шартнома тузиш тўғрисида корхона эгалари билан бир битимга келинди. 22 минг ишчига жорий қилинадиган битимда маошни соатига 16 цент ошириш, ҳақ тўланадиган қўшимча байрам куни ва нафақаларни бирмунча ошириш кўзда тутилган.

● Англия ирқчилари Лименгтон шаҳридаги (Бирмингем яқинида) ҳинд жамоасининг вакили Д. Сингх уйи эшигига ўзлари қоқиб қўйган Ку-клукс-клан белгисини ёндириб юбордилар. Бошланган ёнғин уйга катта зарар етказди.

● Аргентинанинг Кордова шаҳрида номаълум шахслар Америка консулининг автомашинасини пулемётдан ўққа тутганлар ва консулни ярадор қилганлар. Шу билан сўнгги икки ҳафта ичида АҚШ вакилига иккинчи марта суиқасд қилинди.

● Япониянинг магистрал йўлларида шу йилнинг дастлабки беш ойида рўй берган бахтсиз ҳодисалар натижасида беш мингдан ортиқ киши қурбон бўлган. Май ойининг охирларида мамлакатда автомашиналарнинг тўқнашуви, йўловчиларни босиб кетиш ва шу сингарилар бўлиб, 213,5 минг бахтсиз ҳодиса рўй берди, бунинг натижасида 150 мингга яқин киши яраланди.

(ТАСС).

АМЕРИКА КОСМОНАВТЛАРИ МЕЙПОРТГА КЕЛИШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 июнь. (ТАСС). Америка космонавтлари Жеймс Макдивитт ва Эдвард Уайт тушган «УОСП» авианоси бугун Флорида штатидаги Мейпортга келди. Космонавтлар Мейпортдан самолётда Хьюстонга жўнайдилар.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

Радио

12 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт. 9.30 — Куйлардан-куйларга. 9.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 10.30 — Ўзбек операларидан парчалар. 11.10 — Радиопочта. 11.25 — Симфоник рақслар. 12.15 — Спорт эшиттириши (рус.). 12.50 — Шимолий Осетия радиоси эшиттириши. 13.40 — Енгил чолғу куйлари (рус.). 16.15 — Ёшлар учун концерт. 17.20 — Уйғур куйлари. 18.10 — Рус куйлари. 18.30 — Совет экрани қўшиқлари. 19.20 — Концерт. 20.00 — Ёшлар учун эшиттириш. 20.15 — Эстрада концерти (рус.). 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.10 — Рақс кечаси. 23.10 — «Янгра, танбурим» (адабий-музикали эшиттириш).

Телевидение

12 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телестудияда — меҳнат резервлари. Рус тилида: 19.05 — Телевизион янгиликлар. 19.20 — Ҳамширалар поезди (бадиий фильм). 20.50 — Эшиттиришлар программаси. Ўзбек тилида: 20.55 — Телевизион янгиликлар. 21.10 — М. Ашрафий «Ўзбекистон композиторлари» (концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/VI да кундуз Демон, кечқурун Дон Жуан.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бинода) — 12/VI да Ёшлигда берган ваъда, 13/VI да Гули сиёҳ.

Кино

КИШКИ БИНОДА

Қайдасан ҳозир, Максим? — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз [illegible]), «МИР» (кеч соат 8.40 минут ва 10 ярмида), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва 11.45 минутда).

Чамда қолган гул (1 ва 2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ИСКРА», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» [illegible].

Севги чоғи — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 1 ярмидан кеч 8 ярмига), «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 1.40 минут ва кеч 10 да). [illegible] — «КУДДУЗ» (кеч соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Жангчи отаси — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Аззобо — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

Қор эртаги — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 да).

Гаврош — «СПУТНИК» (эрталаб соат 10 да).

[illegible] — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 8 ярмида).

12 ой — «ВОСТОК» (кичик залда эрталаб соат 10 да).

[illegible] — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

13, 14 июнда «А» класси бўйича Совет Иттифоқи биринчилиги учун «Черноморец» (Одесса) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Кеч соат 7 да бошланади. Билетлар сотилмоқда. [illegible]

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА

Гастролга чиқиш олдидан хайрлашув

СПЕКТАКЛЛАРИ

12/VI да — Биринчи муҳаббат.
13/VI да — Гамлет.
15/VI да — Номаълум киши.

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

«УЗГАЛАВБИТ»

13 июнь кундуз соат 12 да [illegible]

КИЙИМ-КЕЧАКНИНГ ЭНГ ЯХШИ МОДЕЛИ УЧУН РЕСПУБЛИКА КОНКУРСИ

ўтказади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриёти. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64543. № В. 135. Р. 02040.